

विशेष सम्पादकीय

जनताले शक्ति देखाउने दिन

आज मध्यावधि निर्वाचन। जेनजी आन्दोलनबाट उत्पन्न नयाँ परिस्थितिमा हुन लागेको निर्वाचनलाई अरु आवधिक चुनावभन्दा भिन्न महत्त्वका साथ हेरिएको छ। जेनजीले भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासनका साथै सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा सहजता खोज्दै आन्दोलन गरेका थिए। यसका निमित्त कस्ता प्रतिनिधि छान्ने, कस्तो संसद् बनाउने र कस्तो सरकार गठन गर्ने भन्ने निर्णय यही दिनबाट सुरु हुन्छ। संघीय सांसद छान्नु एउटा व्यक्ति छान्नु मात्र होइन, पाँच वर्षका लागि आफ्नो राजनीतिक प्रतिनिधि छान्नु हो। नेपालको संविधानमा 'नो भोट' वा सांसदलाई बीचमै फिर्ता बोलाउने कानुनी व्यवस्था छैन। त्यसैले मतदाताले मत दिएर पुरै पाँच वर्ष कार्यकालको जिम्मेवारी सुम्पिनुपर्छ। यस्तोमा मतदाता सचेत बन्नुपर्छ। उम्मेदवारको विगत, उसको इमान्दारिता, सार्वजनिक छवि, क्षमता र प्रतिबद्धताका साथै सम्बन्धित दलको नीति हेरेर मतदानको निर्णय लिनुपर्छ। लहर, लहड, भिडको प्रभाव वा परम्परागत निष्ठाको नाममा मात्र मतदान गर्नु आफ्नै भविष्यसँग खेलवाड गर्नुजस्तै हो।

नेपालमा हरेक आन्दोलनपछि नयाँ परिवर्तन भएका छन्। अहिलेको राजनीतिक यात्राको आधार २०६२/६३ को जनआन्दोलन हो। लोकतन्त्र, गणतन्त्र र संघीयताको स्थापनासँगै जनताको जीवनस्तर उकास्ने तुलो अपेक्षा जोडिएको थियो। केही सुधारका काम भए पनि सुशासन, प्रणाली विकास र जनजीविकामा अपेक्षाकृत परिवर्तन हुन सकेन भन्ने आमगुनासो छ। तिनै असन्तुष्टि र निराशाकै विष्फोटका रूपमा गत भदौ २३ र २४ मा जेनजी आन्दोलन भएको मानिन्छ।

यसकारण शासन व्यवस्था बदल्नु मात्र आन्दोलनको उद्देश्य हुँदैन। जेनजी आन्दोलनले अहिलेकै शासन व्यवस्थाभित्र सुशासन, रोजगारी र सुव्यवस्थाको माग गरेको छ। अराजक अनेक समूहको घुसपेटले दुलो मानविय तथा भौतिक क्षति बेहोनुपरे पनि नयाँ पुस्ताले अगुवाई गरेको सो आन्दोलनको उद्देश्य पवित्र थियो भन्नेमा कसैको विमति छैन। त्यो उद्देश्य पूरा गर्न आमनागरिकले दैनिक जीवनमा अनुभूत गर्ने सुधारको खोजो छ।

नेपालमा सांसदको भूमिकाबारे अझै भ्रम छ। सांसदको मुख्य काम नीति, नियम र कानुन निर्माण गर्नु, सरकारलाई निगरानी गर्नु र जनताको आवाज संसदमा उठाउनु हो। तर उम्मेदवारहरूले यसपटक पनि बाटो, पुल, भवन बनाउने आश्वासन बाँडेका छन्। मतदाताले पनि सांसदको अधिकार क्षेत्र बुझेर अपेक्षा राख्नुपर्छ। किनकी, सांसदले कानुन बनाउँछ, भ्रष्टाचारविरुद्ध आवाज उठाउँछ र पारदर्शिता सुनिश्चित गर्न नीतिगत पहल लिन्छ। यसकारण मतदाता सचेत हुनुपर्छ- एउटा निर्णयले प्रतिनिधिसभाको एक कार्यकालभर पडुतो नहोस्। त्यसैले भावनाभन्दा विवेक प्रयोग गर्नु। नाराभन्दा काम र पदवीको मूल्यांकन गर्नु। भरपर्दो, विश्वसनीय र आशासाध्य प्रतिनिधि छानौं र देशलाई स्थिरता, सुशासन र सकारात्मक परिवर्तनतर्फ अघि बढाऔं।

वैदेशिक रोजगार विधेय

विदेशमा रहेका २१ लाख बढी नेपाली मतदानबाट वञ्चित

मध्यान्ह संवाददाता काठमाडौं, २० फागुन

नेपालको संविधान २०७२ को व्यवस्था र सर्वोच्च अदालतका पटकपटकका आदेशका बावजूद यसपटकको निर्वाचनमा विदेशमा रहेका २१ लाख बढी नेपाली विहीबार हुने मतदानबाट वञ्चित भएका छन्। मतदानका लागि नेपाल फर्कन सक्ने अवस्थाका

केही इजरायल, अमेरिका र इरानवीचको युद्धका कारण बीच बाटोमा नै अलपत्र परे। निर्वाचन आयोगका अनुसार यसपटक १ करोड ९० लाख ५ हजार ३२४ रहेको छ। जनगणना २०७८ को नतिजाअनुसार २१ लाख ६९ हजार ४७८ युवाशक्ति नेपालको पर्यटनबाट अनुपस्थित छ। २१ लाख बढी मतदाता >>> पृष्ठ २ मा

मध्यपूर्व तनाव लम्बिनेमा चिन्ता

काठमाडौं/मस- मध्यपूर्वमा विकसित परिस्थितिलाई ध्यान दिँदै परराष्ट्र मन्त्रालयले सञ्चालनमा ल्याएको पोर्टललाई खाडी क्षेत्रका विभिन्न दूतावासले आवश्यक प्रचारप्रसार र समन्वय गरेका छन्।

नेपाली दूतावास रियादले नेपालीको नाम दर्ताका लागि पोर्टल सञ्चालनमा ल्याएको जानकारी दिँदै आवश्यक सूचना उपलब्ध गराउन नेपाली श्रमिकलाई आग्रह गरेको छ। दूतावासका अनुसार नेपाली नागरिकको अवस्थासम्बन्धी तथा आवश्यक >>> पृष्ठ २ मा

प्रतिनिधिसभा निर्वाचन आज

१५६ निर्वाचन क्षेत्र

३४०६ उम्मेदवार

१०६६७ निर्वाचनस्थल

२३११२ मतदान केन्द्र

१८६०३६८८ कुल मतदाता

६६६३३५८ पुरुष

६२४०१३१ महिला

अन्य : २००

बिहान ७ देखि

साँझ ५ बजेसम्म मतदान

असन्तोषको वैधानिक अवतरण

भदौ २३ र २४ मा भएको जेनजी आन्दोलन शासन सत्तामा रहेका व्यक्तिहरूको व्यवहार र नीतिप्रतिको असन्तोष थियो। त्यसलाई चुनावको माध्यमबाट मतदाताले वैधानिक अवतरण गराउँदैछन्।

रूपेश आचार्य/मध्यान्ह काठमाडौं, २० फागुन

आफूले रोजेको जनप्रतिनिधिमा फर्कत शासन सञ्चालन गर्न पाउने जनअधिकारको मुख्य अन्त्यस मानिएको प्रतिनिधि सभा निर्वाचन २०८२ अन्तर्गत विहीबार देशभर मतदान हुँदैछ। यो निर्वाचन देशको लोकतान्त्रिक प्रणाली अन्तर्गत नयाँ र वर्तमान संविधान जारी भएपछिको तेस्रो प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन हो।

मतदानको पूर्वसन्ध्यामा बुधवार निर्वाचन आयोगद्वारा बुधवार आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा देशका १ सय ५६ वटै निर्वाचन क्षेत्रअन्तर्गतका १० हजार ९ सय ६७ निर्वाचनस्थलका २३ हजार १ सय १२ मतदान केन्द्रमा बिहान ७ देखि अपराह्न ५ बजेसम्म मतदान हुने जानकारी दिइयो।

निर्वाचनमा देशभर गरी कुल १ करोड ८९ लाख ३ हजार ६ सय ८९ जना मतदाताले पहिलो हुने निर्वाचित हुने (प्रत्यक्ष) र समानुपातिक प्रणालीका लागि मतदाताको प्रयोग गर्न पाउने छन्। जसमध्ये ९६ लाख ६३ हजार ३ सय ४८ जना पुरुष र ९२ लाख ४० हजार १ सय २१ जना महिला रहेका छन्। निर्वाचनबाट

प्रतिनिधि सभाका लागि प्रत्यक्षतर्फ १ सय ६५ र समानुपातिक तर्फ १ सय १० गरी कुल २ सय ७५ जना सदस्य निर्वाचित हुनेछन्।

निर्वाचनमा यसपटक प्रत्यक्षतर्फ कुल १ एक सय ६५ निर्वाचन क्षेत्रमा ६५ राजनीतिक दलका २ हजार २ सय ६३ र १ हजार १ सय ४३ वना स्वतन्त्र गरी कुल ३ हजार ४ हजार ६ जना उम्मेदवार प्रतिस्पर्धा छन्। जसमध्ये ३ हजार १७ जना पुरुष र ३ सय ८८ जना महिला उम्मेदवार छन्। अन्यबाट समेत १ जनाको उम्मेदवारी परेको छ। समानुपातिकतर्फ भने कुल ६३ दलबाट ३ हजार १ सय ३५ जनाको उम्मेदवारी छ।

पत्रकार सम्मेलनमा बोल्दै कार्यवाहक प्रमुख निर्वाचन आयुक्त रामप्रसाद भण्डारीले मतपेटिका, मत पत्र लगायतका आवश्यक निर्वाचन सामग्रीहरू सबै निर्वाचन केन्द्र पुर्याइसकेको बताए। 'सबै निर्वाचन क्षेत्रमा मतदाताको लाइन अपांग, महिला र जेष्ठ नागरिकका लागि विशेष व्यवस्था लगायतका सबै अन्तिम तयारी पूरा भइसकेका छन्, उनको भनाई थियो। मतदाताले शान्तपूर्वक आफूले चाहेको उम्मेदवारलाई >>> पृष्ठ २ मा

गणना सुरु भएको २४ घण्टामै नतिजा

पत्रकार सम्मेलनमा मतपेटिका संकलन सकेसम्म छिटो मतगणना स्थलमा ल्याउन हरसम्भव प्रयास गरिएको जानकारी समेत दिइयो। त्यसका लागि विकट मतदान केन्द्रबाट हेलिकप्टरमा मतपेटिका ल्याउने व्यवस्था मिलाएको बताउँदै कार्यवाहक प्रमुख निर्वाचन आयुक्त भण्डारीले प्रत्यक्षतर्फ मतगणना सुरु भएको २४ घण्टा भित्र परिणाम सार्वजनिक गरिने बताए। विशेष परिस्थितिमा भएको निर्वाचन भएकोले अधिक सक्रियता आवश्यक भएकोमा आयोग सचेत रहेको भनाई पनि उनको थियो।

मतदान पछि मतपेटिकामा सबै उम्मेदवारको चिन्ह अंकित लाह छाप लाग्ने बताउँदै उनले त्यसपछि सेनाले ल्याउने नभई दुर्गम स्थानका मतपेटिका गणनास्थलमा ल्याउन चाहिँ सेनाको हेली कप्टर प्रयोग गर्न खोजिएको भनाइ उनको थियो। 'सेनाको हेलीकप्टर सेवा विश्वनीय भएकोले यसो गर्न लागिएको हो', उनले थपे। त्यसैगरी समानुपातिक प्रणालीतर्फको मतगणना समेत संगसँगै गरिने भएकोले त्यसको पनि छिटै परिणाम आउने भण्डारीले बताए।

दुर्गममा हेलिकप्टरबाट मतपेटिका पुर्याइयो, संकलन पनि हेलीबाटै

आयोगका सचिव कृष्ण बहादुर राउतले अत्यन्त विकट मानिएका डोल्पा जिल्लाका २३ र हुम्ला जिल्लाका ४ वटा निर्वाचन क्षेत्रमा हेलीकप्टरबाट मतपेटिका र मतपत्र लगायतका सामग्री पुर्याइएको जानकारी दिए।

मतदान सम्पन्न भइसकेपछि पनि देशका विभिन्न १५ जिल्लाका ६१ वटा दुर्गम स्थानबाट मतपेटिका संकलन गर्न हेलिकप्टरकै प्रयोग गरिने जानकारी उनले दिए।

'हुम्ला र डोल्पा जिल्लाको जम्मा २३ वटा डोल्पाको र ४ वटा हुम्लाको गरेर २७ वटा स्थानमा हेलिकप्टरबाटै मतपत्र र ब्यालेटदेखि लिएर कर्मचारी र सुरक्षाकर्मीहरू पठायो। त्यसमा अब १५ अरु थप १५ जिल्लाहरूको ६१ स्थानबाट यो मतदान केन्द्र धेरै हुन्छन् तर ६१ स्थानबाट ताप्लेजुङ्गदेखि दार्चुलासम्मका ६१ स्थानबाट यो मतदान पछाडिको ब्यालेट बक्सहरू हेलिकप्टरबाट संकलन हुन्छ,' उनले थपे। सम्बन्धित प्रमुख जिल्ला अधिकारीको नेतृत्वमा ७७ वटै जिल्लाका निर्वाचन क्षेत्रमा मतपेटिका हुबानीको व्यवस्था मिलाइ सकिएको जानकारी पनि उनले दिए।

तत्काल एक्सनमा जाने गरी बाक्लो सुरक्षा

सपना बोहरा/मध्यान्ह काठमाडौं, २० फागुन

देशका १ सय ६५ निर्वाचन क्षेत्रमध्ये मुलुकलाई निर्वाचनसम्म ल्याइ पुऱ्याउने पछिल्लो राजनीतिक घटनासम्बन्ध दुई प्रमुख पात्र प्रतिस्पर्धी भापा क्षेत्र नम्बर ५ मा सर्वाधिक सुरक्षा सतर्कता अपनाइएको छ। सो क्षेत्रमा पूर्वप्रधानमन्त्री एवं नेकपा एमाले अध्यक्ष केपी शर्मा ओली र काठमाडौं महानगरका पूर्वप्रमुख बालेन्द्र शाहदेखि मुख्य प्रतिस्पर्धी हुने अंकलन गरिएको छ।

देशी विदेशी चासो र सुरक्षाका दृष्टिले समेत अति संवेदनशील क्षेत्रमा वर्गीकरण गरिएको भापा ५ अहिले निर्वाचनको इपिसेन्टर सरह बन्न पुगेको छ। जिल्ला प्रहरी कार्यालय भापाकी प्रमुख बसुन्धरा खड्काका अनुसार, उक्त निर्वाचन क्षेत्रमा प्रहरीका एसएसपी, एसपीलगायत उच्च सुरक्षा

इपिसेन्टर भापा-५

चारवटा बख्तरबन्ध गाडीसहितको सेना टोली, हवाई गस्ती, प्रहरी र सशस्त्रका उच्चपदाधिकारी त्यहीं खटिएका छन्।

अधिकारी खटिएका छन्। 'अहिले सबैको ध्यान खिच्ने क्षेत्र भएकोले यसलाई अति संवेदनशील क्षेत्रको रूपमा वर्गीकरण गरेका छौं र सोहीअनुसार सुरक्षा रणनीति बनाइएको छ', उनले भनिन्। यस पटक भापा ५ मा २ सय ५० भन्दा बढी सैनिक परिचालन गरिएको छ। सैनिक >>> पृष्ठ २ मा

तनाव व्यवस्थापनका तरिका

- नियमितरूपमा ध्यान, योग र व्यायाम गरौं।
- परिवार र आफ्नो विश्वासिलो साथीसँग खुलेर कुरा गरौं।
- पर्याप्त निन्द्रा र आराम गरौं।
- स्वस्थ र सन्तुलित खाना खाउने गरौं।
- आफ्नो रुचिका गतिविधिमा संलग्न हुने गरौं।
- काम र विश्रामबीचको सन्तुलन राख्ने गरौं।

तनाव व्यवस्थापन गरौं स्वस्थ जीवन बाचौं।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

६ वटामध्ये एउटा सक्कल परिचयपत्रले मतदान गर्न पाइने

काठमाडौं / मस-निर्वाचनमा मतदान गर्न मतदाता परिचयपत्र वा त्यसको विकल्पमा अन्य पाँच प्रकारका कागजातका आधारमा मतदान केन्द्र प्रवेश गर्न सकिने आयोगले स्पष्ट पारेको छ।

मतदाता परिचयपत्रको सक्कल प्रति नभएमा नेपाली नागरिकता, सवारी चालक अनुमतिपत्र, राहदानी, राष्ट्रिय परिचयपत्र वा जग्गा धनी प्रमाण पत्रको सक्कल प्रतिमध्ये कुनै एकले मतदान गर्न पाइने आयोगका सहायक प्रवक्ता कुलबहादुर जिसीले बताए।

मतदान केन्द्रमा खटिने मतदान अधिकृत र सहायक मतदान अधिकृतलाई निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयले प्रशिक्षण दिएपछि केन्द्रमा खटिने अरु कर्मचारीलाई मतदान अधिकृतले प्रशिक्षण दिएर खटाइएको आयोगले जनाएको छ।

प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचनका लागि देशभरका १ सय ६५ निर्वाचन क्षेत्रमा कूल दुई लाख २१ हजार कर्मचारी खटाइएका छन्। ७७ जिल्लाका १ सय ६५ निर्वाचन क्षेत्रका २३ हजार १ सय १२ केन्द्र र समानुपातिकमा मात्र मत हाल्ने १ सय ४३ अस्थायी केन्द्रमा ती कर्मचारी खटाइएको आयोगका सहायक प्रवक्ता प्रकाश न्यौपानेले बताए।

उनका अनुसार ५ सय भन्दाबढी मतदाता भएका केन्द्रमा नौ जना र ५ सय भन्दा कम मतदाता भएका केन्द्रमा आठ कर्मचारी खटाउने व्यवस्था मिलाइएको छ।

जिल्ला आचारसंहिता अनुगमन समितिले आवश्यक व्यक्ति तथा संयन्त्रको परिचालन गरी निर्वाचन (कसुर तथा सजाय) ऐन, २०७३ को दफा २४ तथा निर्वाचन आचारसंहिता २०७९ को दफा १७ र १८ बमोजिम निषेध गरिएका कार्य हुन नदिने र कहींकतै भए गरेको पाइएमा प्रचलित कानूनबमोजिम तत्काल कारवाही गरी आयोगमा जानकारी गराउन आयोगले भनेको छ।

मतदानको मितिभन्दा सात दिन अगाडिदेखि निर्वाचनको अन्तिम परिणाम घोषणा नभएसम्म मादक पदार्थ विक्रीवितरण तथा सेवनमा प्रतिबन्ध लगाउन आयोगले निर्देशन दिएको छ। मतदानको दिनमा अत्यावश्यक सेवाका सवारी साधन (एन्जुल्स, दमकल, शववाहन,

रक्तसञ्चार सेवाका साधन, सुरक्षा निकायका सवारीसाधन, विद्युत् मर्मत, खानेपानी तथा ढल मर्मत, दूरसञ्चार सेवा मर्मतका लागि प्रयोग हुने सवारीसाधन), कूटनीतिक निकायका सवारीसाधन र निर्वाचनको दिनमा प्रयोग गर्ने गरी पास प्राप्त गरेका सवारीसाधनबाहेक अन्य सार्वजनिक तथा निजी सवारीसाधन यही फागुन २० गते राति १२ बजेदेखि फागुन २१ गते साँझ मतदान सम्पन्न नभएसम्मका लागि सञ्चालनमा रोक्न लगाइने भएको छ। मतदानको दिन अन्तरराष्ट्रिय तथा आन्तरिक हवाई उडान यथावत् सञ्चालनको व्यवस्था मिलाइएको छ। अन्तरराष्ट्रिय र आन्तरिक हवाई उडानका लागि टिकट भएका यात्रुलाई विमानस्थलदेखि घर/बसोबास गर्ने होटलसम्म र घर/बसोबास गर्ने

होटलदेखि विमानस्थलसम्म यात्रा गर्दा निजी वा सार्वजनिक एयरलाइन्सले उपलब्ध गराएको सवारीसाधन प्रयोग गर्न दिने व्यवस्था भएको छ।

निर्वाचन सुरक्षा (व्यवस्थापन) निर्देशिका, २०८२ अनुसार निर्वाचन मितिभन्दा ७२ घण्टाअघिदेखि सम्बन्धित जिल्लाका अन्तरराष्ट्रिय सीमा नाका बन्द गर्ने व्यवस्था मिलाउने सम्बन्धमा उपयुक्त व्यवस्था मिलाउन नेपाल सरकार, गृह मन्त्रालयलाई सिफारिस गरिएको सहायक प्रवक्ता न्यौपानेले बताए। प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचन, २०८२ का लागि आयोगले ४१ संस्थालाई पर्यवेक्षण अनुमति प्रदान गरेको जनाएको छ। आयोगले अनुमतिप्राप्त संस्थाका करिब पाँच हजार पर्यवेक्षकका लागि परिचयपत्र जारी गरिसकेको जनाएको छ।

असन्तोषको...

मतदान गर्न पाउने गरी भरपर्दो सुरक्षा व्यवस्था गरिसकिएको जानकारी पनि उनले दिए। निर्भरपूर्वक मतदानका लागि विशेष अपिल गर्दै भण्डारीले आसन्न निर्वाचन भदौ २३ र २४ गते भएको नवयुवाहरूको विद्रोहपछि विकसित विषम परिस्थितिमा सम्पन्न हुन गइरहेको यो आर्कास्मिक प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन भएको उल्लेख गरे। 'यसले नेपालको संविधान र सभ्य लोकतान्त्रिक व्यवस्थालाई अझै सुदृढ एवं परिपक्व बनाउने विश्वास मैले लिएको छु' उनको भनाई छ।

सेना बाहिरी घेरामा मात्रै

मतदान स्थलमा अधिल्ला निर्वाचन जस्तै एकिकृत सुरक्षा योजना अपनाइएकोले 'सेनाले नै मतपेटिका ओसार्ने' भन्ने जस्ता समाचार आधार हिन भएको पनि प्रमुख निर्वाचन आयुक्त भण्डारीले बताए। 'विगतमा जस्तै मतदान स्थलको सबै भन्दा बाहिरी घेरामा मात्र नेपाली सेना रहन्छ। त्यसपछि सशस्त्र बल र केन्द्रमा नेपाल प्रहरीले सुरक्षा गर्छ', उनले थपे। आयोगका सचिव कृष्णबहादुर राउतले अधिल्ला निर्वाचनको अनुभव र अहिलेको सुरक्षा विश्लेषणका आधारमा ३ हजार ६ सय ८० मतदान केन्द्र अतिस्वेदनशिल, ४ हजार ४ सय ४२ वटा संवेदनशिल र २ हजार ८ सय ४५ सामान्य संवेदनशिल केन्द्रका रूपमा विश्लेषण गरी सुरक्षाको व्यवस्थापन गरिएको जानकारी दिए।

टिकटकसँग एमओयू र मेटासँग सहकार्य

सम्मेलनमा निर्वाचनका सन्दर्भमा आम सञ्चार माध्यम र सामाजिक सञ्जालमार्फत आउने अफवाह पूर्ण समाचार तथा सूचना नियन्त्रणका लागि प्रेस काउन्सिल, नेपाल दुरसञ्चार प्राधिकरण र नेपाल प्रहरीको साइबर ब्यूरोको विशेष सहयोग लिइएको जानकारी पनि सचिव राउतले दिए।

यसै गरी सामाजिक सञ्जालमा हुने गलत सम्प्रेषण रोक्न टिकटकसँग सम्झौता (एमओयू) नै गरिएको र मेटासँग पनि सहकार्य गरिएको जानकारी पनि राउतले दिए। 'टिकटकले सुरु देखिनै सहयोग गरेको थियो भने मेटाले पछिल्लो समय भोटसं इन्फर्मेसन युनिट नै खोलेर यो काममा सघाएको छ', उनले बताए।

'यथायुक्त लुकाउँदा उम्मेदवारी खारेज'

निर्वाचनको पूर्वसन्ध्यामा राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका धनुषा क्षेत्र न. १ का उम्मेदवार किशोरी साहको उम्मेदवारी खारेज भएको बारे सञ्चारकर्मीको प्रश्नमा कार्यवाहक प्रमुख निर्वाचन आयुक्त भण्डारीले उम्मेदवारी मनोनयनकै बेला उम्मेदवारले आफ्नो सबै तथ्यगत विवरण स्वघोषणाका

रूपमा निर्वाचन अधिकृतसमक्ष नगरेका कारण समस्या आएको बताए। 'कुनै उम्मेदवारले सत्य ब्यहोर लुकाएर लेखिदिनु भयो भने त्यो छानविनको विषय बन्न भनेकै थियो। अहिले उहाँको विरुद्ध उजुरी परेपछि छानविन गर्ने पर्ने भयो', उनले भने। सम्बन्धित निकायमा पत्र आदन प्रदान गर्दा राख्नुपर्ने उम्मेदवार साह २०७९ साल देखि नै कर्जा प्रवाह गर्ने निकायहरूको कालो सूचिमा रहेको पाइएको जानकारी पनि उनले दिए। कारवाही अघि साहलाई सफाई तथा कालोसूचिमा नभएको प्रमाण पेश गर्ने समय दिइएको उनले बताए।

निर्वाचनका लागि विश्वव्यापी प्रचलन अनुसार अन्तरराष्ट्रिय पर्यवेक्षकलाई आमन्त्रण गरिएको र निर्वाचनको पुर्व सन्ध्यामा सम्बन्धित सबै जानकारी गराइएको समेत कार्यवाहक प्रमुख निर्वाचन आयुक्त भण्डारीले दिए। मतदानका दिन उनीहरूले पर्यवेक्षण गर्ने र निर्वाचन स्वच्छ र स्वतन्त्र भए नभएको प्रतिवेदन उनीहरूले दिने जानकारी पनि उनले दिए।

नगदी कारोबारमा सयुक्त सहनशिलता

भण्डारीले निर्वाचन आचार संहिता तथा निर्वाचन कसुर तथा सजाय सम्बन्धी ऐन उल्लंघन गरेका कारण केही उम्मेदवार तथा तिनका सहयोगी पक्राउ परेको बताए। निर्वाचन कानून तोड्नेलाई क्षेत्राधिकार अनुसार आयोग, स्थानीय प्रशासन र अदालती कारवाही समेत हुने भनाई प्रमुख आयुक्तको थियो। 'नगदी कारोबारको विषयमा भने आयोगले सयुक्त सहनशीलता अपनाएको छ', उनको भनाई थियो।

विदेशमा...

अनुपस्थित हुँदा त्यो करिब ११ प्रतिशत हाराहारी हो। सक्रिय मतदाताको ठुलो हिस्सा अनुपस्थित रहेको निर्वाचनको परिणाम अस्थिर हुने कतिपय विज्ञहरूको भनाई छ।

'नोट चल्ने भोट नचल्ने' आवाज सघन रूपमा उठेको धेरै भयो। करिब एक दशकअगाडि २०७४ सालको निर्वाचनका बेला नै अधिवक्ता प्रेमचन्द्र राईले विदेशिएका नेपालीहरूलाई पनि भोट हाल्न कानुनी व्यवस्था तत्काल गर्नुपर्ने माग राखेर दायर गरेको रिटमा २०७४ चैत ७ गते न्यायाधीशद्वय सपना प्रधान मल्ल र पुरुषोत्तम भण्डारीको संयुक्त इजलासले विदेशिएका नागरिकले विदेशबाटै भोट गर्ने व्यवस्था मिलाउन नेपाल सरकारलाई आदेश दिएको थियो।

सरकारले सर्वोच्चको उक्त आदेश कार्यान्वयन गर्ने र यसपटक २०८२ सालको निर्वाचनमा विदेशिएका नेपाली नागरिकले विदेशबाटै मताधिकार प्रयोग गर्न पाउने

अपेक्षा थियो। तर यसपटक त्यो आदेश कार्यान्वयन नभएपछि वैदेशिक रोजगारमा रहेका नेपाली युवायुवती निराश बनेका छन्। वैदेशिक रोजगारमा रहेका नेपालीका लागि अनलाइन इलेक्ट्रोनिक भोटिङको व्यवस्था सबैभन्दा प्रभावकारी माध्यम रहेको धेरैको भनाई छ। नेपालले १७२ देशमा वैदेशिक रोजगारीमा जान श्रम स्वीकृति दिएको छ। नेपालको विकासका लागि विदेशिएका नेपालीको ज्ञान, सीप र पूँजी भित्तीय गैरआवासीय नेपालीलाई दोहोरो नागरिकता दिने विषय पनि बहसमा छ।

तर २०७४ सालमा नै सर्वोच्च अदालतले नै कानुनी व्यवस्था गरेर मताधिकार दिन दिएको निर्देशन एक दशकसम्म कार्यान्वयनमा नआउनुले नेपाल आर्थिक रूपमा विकास गर्न नसकेको राष्ट्रवादको सिंघुरो घेरामा कैद भएको र यसले नेपालीको हित नगर्ने गैरआवासीय नेपालीहरूको भनाई रहँदै आएको छ।

मध्यपूर्व ...

इरानले इजरायलका साथै खाडी देशमा रहेका अमेरिकी सैनिक खडाहरूमाथि हमला थालेको बुधवार पाँचौं दिन हो। अमेरिकाले आक्रमण गरेपछि खाडी मुलुकमा ठुलो संख्यामा कार्यरत नेपालीहरू निरन्तर बनेका छन्। इरानले कतार, साउदी अरब, संयुक्त अरब इमिरेट्स (युएई), बहराइनलगायत देशमा अवस्थित अमेरिकी सैनिक खडाहरूलाई निशाना बनाउँदै आएको छ। राष्ट्रका सर्वोच्च नेता अयोतुल्लाह खमेनीलाई गुमाएको इरानले बदला लिने उद्देश्य पारेको छ।

मध्यपूर्वमा अहिले देखिएको तनाव कहिलेसम्म जान्छ भन्ने चिन्ता नेपाली कर्मदारहरूमा छ। खासगरी उनीहरूमा थोपे युद्ध रूस र युक्रेनबीचको लडाईं जस्तो निरन्तर हुने त होइन भन्ने त्रास रहेको वैदेशिक रोजगारीमा रहेका नेपालीहरूको भनाई छ।

टोलीलाई प्लाटून अपरेटिङ बेस (पीओबी) मा वर्गिकरण गर्दै प्रत्येक पिओबीमा लट्टनको कमाण्डमा ३५ जना सैनिक खटाइएको छ। यसका साथै सेनाले दमकमा आफ्नै हेलिप्याड निर्माण गरी हवाई गस्तीसमेत

तत्काल...

टोलीलाई प्लाटून अपरेटिङ बेस (पीओबी) मा वर्गिकरण गर्दै प्रत्येक पिओबीमा लट्टनको कमाण्डमा ३५ जना सैनिक खटाइएको छ। यसका साथै सेनाले दमकमा आफ्नै हेलिप्याड निर्माण गरी हवाई गस्तीसमेत

'एकीकृत सुरक्षा योजनाअनुसार नेपाली सेना परिचालित छ'

काठमाडौं / मस-नेपाली सेनाले सरोकारवाला सबै निकायसँग आवश्यक समन्वय र सहकार्यका साथ निर्वाचन सुरक्षासम्बन्धी कार्य गरिरहेको स्पष्ट पारेको छ। सेनाद्वारा बुधवार जारी एक अपिलमा आसन्न निर्वाचनलाई सुरक्षित रूपमा सम्पन्न गर्न एकीकृत सुरक्षा योजनाअनुसार सेना परिचालित भइरहेको जनाइएको छ।

निर्वाचनलाई निष्पक्ष र भयरहित तवरले सम्पन्न गराउन सबै सुरक्षा अंग एवं सरोकारवाला निकाय एकीकृत र समन्वयात्मक

हंगले कार्य गरिरहेको अवस्थामा प्रसारित अतिरिक्त सामग्रीप्रति गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको सेनाले जनाएको छ। सुनिर्वाचित हंगबाट

प्रसारित त्यस प्रकारका भ्रामक सूचनामा विश्वास नगर्न/नगराउन जनसमुदायमा सेनाले अपिल गरेको छ।

नुवाकोटमा आचारसंहिता उल्लंघनको आरोपमा एमाले नेता पक्राउ

पुर्ण लामा / मध्यान्ह नुवाकोट, २० फागुन

नुवाकोटको तारकेश्वर गाउँपालिका-६ मा निर्वाचनको मौन अवधि सुरु भइसकेको अवस्थामा आचारसंहिता विपरित प्रचार गरेको आरोपमा नेकपा एमालेका वडा अध्यक्ष गोपी रिमाल (रामेश्वर रिमाल) पक्राउ परेका छन्। स्थानीयले नियन्त्रणमा लिइ रिमाललाई प्रहरी समक्ष बुझाएको घटना सार्वजनिक भएको हो।

स्थानीयका अनुसार बुधवार साँझ करिब ६ बजेतिर तारकेश्वर-६ को डाँडाखर्क, डाँडे गाउँ क्षेत्रमा मतदातालाई प्रभावित पार्ने उद्देश्यले प्रचार गतिविधि गरिएको भन्दै विवाद उत्पन्न भएको थियो। सो क्रममा केही सामान्य हातपात समेत भएको बताइएको छ।

उक्त घटनापछि स्थानीय युवा समूह तथा हिमालचुली युवा क्लबका सदस्यहरूले रिमाललाई नियन्त्रणमा लिइ प्रहरीलाई खबर

गरेका थिए। पछि उनलाई प्रहरीको जिम्मा लगाइएको जनाइएको छ। स्थानीय बासिन्दाहरूले मौन अवधिमा गाउँमा यस प्रकारको

गतिविधि हुनु आचारसंहिता विपरित भएको बताएका छन्। यस घटनाबारे थप अनुसन्धान भइरहेको प्रहरीले जनाएको छ।

निर्वाचनमा खटिएका कर्मचारी र सुरक्षाकर्मीको निधनप्रति शोक व्यक्त

काठमाडौं / मस-प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचनको तयारी र व्यवस्थापनका क्रममा खटिएका कर्मचारी तथा सुरक्षाकर्मीहरूको निधन भएको घटनाप्रति निर्वाचन आयोगले दुःख व्यक्त गरेको छ। निर्वाचनको पूर्वसन्ध्यामा आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा कार्यवाहक प्रमुख निर्वाचन आयुक्त रामप्रसाद भण्डारीले कार्यक्षेत्रमा खटिएका राष्ट्रसेवकहरूको निधनले आयोगलाई स्तब्ध बनाएको बताए। मतदान प्रक्रियाको तयारीका सिलसिलामा देशका विभिन्न भागमा केही दुःखद् घटनाहरू भएका उनले बताए।

उनकाअनुसार रामेछाप जिल्लामा निर्वाचनमा खटिएका कर्मचारी, सुरक्षाकर्मी र निर्वाचन सामग्री लिएर मतदान केन्द्रतर्फ जाँदै गरेको सवारी साधन दुर्घटनामा पर्दा सुरक्षाकर्मी र मतदान अधिकृतको ज्यान गएको छ। त्यसैगरी, आफ्नो कार्यक्षेत्रमै अहोरात्र खटिएको अवस्थामा सर्लाही र मुस्ताङ जिल्लामा मतदान अधिकृतहरूको निधन भएको छ भने कञ्चनपुरमा एक जना निर्वाचन प्रहरीले ज्यान गुमाएका छन्। लोकतान्त्रिक महायज्ञलाई सफल पार्न आफ्नो ज्यानको बाजी लगाएर कर्तव्य

पालन गर्ने क्रममा उनीहरूको निधन भएको उनले बताए। निर्वाचन सामग्री ढुवानी र व्यवस्थापनका क्रममा भएका दुर्घटनामा परी घाइते भएका सम्पूर्ण कर्मचारी तथा सुरक्षाकर्मीहरूको स्वास्थ्य लाभको कामना समेत आयोगले गरेको छ। विषम परिस्थिति र कठिन भूगोलका बावजूद पनि राष्ट्रसेवक कर्मचारी र सुरक्षा निकायले देखाएको समर्पणले नै निर्वाचन सम्भव भएको भन्दै उनीहरूको योगदानको आयोगले उच्च मूल्यांकन गरेको कार्यवाहक प्रमुख निर्वाचन आयुक्त भण्डारीले वर्ता र

साउदीको जेद्दामा नेपाली कामदार बेपत्ता

अज्ञान गभाजु / मध्यान्ह जेद्दा, साउदी अरब, २० फागुन

साउदी अरबको जेद्दा क्षेत्रमा कार्यरत एक नेपाली युवक सम्पर्कविहीन भएका छन्। महावाणिज्यदूतावास जेद्दाका अनुसार गत २० फेब्रुअरी २०२६ देखि मोरिङ जिल्लाको लेटाङ नगरपालिका-२ घर भएका २५ वर्षीय अर्बिश राई सम्पर्कविहीन छन्।

वैदेशिक रोजगारीको सिलसिलामा साउदी अरबको सेनाको प्रत्यक्ष संलग्नतामा मतगणना स्थलको व्यवस्थापन गरिएको छ। मतपेटिका ढुवानीका क्रममा सेनाले नछोड्दकन केवल 'स्कर्टिङ र पिक्टेड' मार्फत सुरक्षा प्रदान गर्नेछ। दमकको अर्थानिक कृषि भवनमा हुने मतगणना स्थलमा अन्तिम नतिजा नआएसम्म सेनाले चौबीसै घण्टा पहरा दिने योजना बनाएको छ।

जेद्दास्थित अल खुब्राह क्षेत्रमा बसोबास गर्दै आएका उनी सम्पर्कविहीन रहेको जानकारी

उनको परिवारले दूतावासलाई दिएको थियो। दूतावासले उपलब्ध गराएको विवरणअनुसार राईको उचाई करिब ५ फिट ५ इन्च र तौल करिब ५० केजी रहेको छ। उनका बारेमा कुनै जानकारी वा सूचना प्राप्त भएमा साउदी अरबमा रहेका सम्पूर्ण नेपाली दाजुभाइ तथा दिदीबहिनीलाई महावाणिज्यदूतावास जेद्दामा जानकारी गराइदिन अनुरोध गरिएको छ।

मतगणना स्थलको व्यवस्थापन गरिएको छ। तारा जालीको घेरा भित्र कर्मचारीले मतगणना गर्ने हुँदा उम्मेदवारका प्रतिनिधिले मत पत्र छुन पाउदैनन्, हेर्न मात्र सक्छन्। अन्य मतगणनास्थलमा जस्तै त्यहाँ पनि सिसिटिभि जडान गरिएको छ।

मतगणना स्थलको व्यवस्थापन गरिएको छ। तारा जालीको घेरा भित्र कर्मचारीले मतगणना गर्ने हुँदा उम्मेदवारका प्रतिनिधिले मत पत्र छुन पाउदैनन्, हेर्न मात्र सक्छन्। अन्य मतगणनास्थलमा जस्तै त्यहाँ पनि सिसिटिभि जडान गरिएको छ।

मत परिणाम नआइजेलसम्म मतगणना स्थलको पहरा दिनेछन्। निर्वाचन सुरक्षालाई प्रभावकारी बनाउन नेपाली सेनाको चारआलीस्थित अरिदमन गण्डमा सेनानी सुरेन्द्र योगीको कमाण्डमा पीओबी टोलीहरू खटाइएका छन्। यस अन्तर्गत दमक, गौरादह, तोपगाछी र गौरीगञ्जमा चारवटा पीओबीहरू स्थापना गरिएका छन्।

सम्पादकीय उत्पादनमुखी क्षेत्रमा लगानी बढाऊ

नेपाल राष्ट्र बैकले पहिलो पटक सार्वजनिक गरेको अर्ध-वार्षिक 'म्याक्रोइकोनोमिक रिपोर्ट'ले अर्थतन्त्र क्रमिक सुधारको बाटोमा रहेको जनाएको छ। आन्तरिक उत्पादन, कर्जा प्रवाह र सरकारी खर्चमा अझै कमजोरी रहेको भए पनि बाह्य क्षेत्र सुदृढ देखिएकाले अर्थतन्त्रमा सकारात्मक संकेत देखिएको प्रतिवेदनमा छ। मध्यावधि निर्वाचनबाट नयाँ आशासहित अधि बढ्न लागेको देशका लागि यसले चुनौती सामना गर्न सहज हुने छ। चालु आर्थिक वर्षमा आर्थिक वृद्धिदर करिब ४ प्रतिशत रहने प्रक्षेपण गरिएको छ। यो सरकारको ६ प्रतिशत लक्ष्यभन्दा कम हो। भूकम्प, कोभिड-१९ र राजनीतिक संक्रमणजस्ता धक्कापछि अर्थतन्त्र बिस्तारै सम्हालिँदै गएको देखिए पनि अपेक्षित गतिमा अगाडि बढ्न सकेको छैन। सेवा क्षेत्रको हिस्सा ६२ प्रतिशत पुग्नु सकारात्मक देखिए पनि कृषि र उद्योग क्षेत्र खुम्चिँदै जानु चिन्ताको विषय हो। उत्पादनमुखी क्षेत्र कमजोर हुँदा रोजगारी र दीर्घकालीन आत्मनिर्भरता प्रभावित हुने देखिन्छ।

महँगो नियन्त्रणतर्फ केही राहत देखिएको छ। उपभोक्ता मुद्रास्फीति ४ प्रतिशतको हाराहारीमा सीमित रहने अनुमान छ, जुन ५ प्रतिशतको लक्ष्यभन्दा कम हो। खाद्य वस्तुको मूल्य स्थिर रहनु र भारतीय बजारमा घटेको मूल्यवृद्धिको प्रभाव नेपालमा पर्नु यसको मुख्य कारण मानिएको छ। यसले आमउपभोक्ताको दैनिकीलाई केही सहज बनाएको छ। बैकिङ प्रणालीमा पर्याप्त तरलता छ र ब्याजदर ऐतिहासिक रूपमा न्यून विन्दुमा थपेको छ। न्यून ब्याजदर हुँदाहुँदै पनि निजी क्षेत्रतर्फ कर्जा बिस्तार सुस्त देखिन्छ। पछिल्लो जेनजी आन्दोलनपछि लगानीकर्तामा आत्मविश्वास अझै फर्किएको छैन भन्ने यसले संकेत गरेको छ। खराब कर्जा स्थिर हुँदै जानु र बैकहरूको पुँजी पर्याप्तता सन्तोषजनक रहनु भने सकारात्मक पक्ष हो। मुख्यतः बाह्य क्षेत्र मजबुत देखिनु अहिलेको ठूलो उपलब्धि मानिएको छ। रेमिट्यान्स उच्च दरमा बढ्दा शोधनान्तर स्थिति कीर्तमानो बचतमा पुगेको छ। विदेशी मुद्राको सञ्चिति १८ महिनाभन्दा बढीको आयात धान्न पर्याप्त हुनु आफैमा अर्थतन्त्रका लागि बलियो आधार बनेको छ। तर निर्यात सीमित वस्तुमा निर्भर रहनुले त्यसले दिगो समाधान भने दिँदैन। उत्पादन र निर्यात विविधीकरण नगरी बाह्य सन्तुलन दीर्घकालीन हुन सक्दैन।

राजस्व संकलन र पुँजीगत खर्च अझै चुनौतीपूर्ण छन्। राजस्व कोभिडअधिको स्तरमा फर्कन सकेको छैन भने विकास बजेट खर्चको ढिलाइ मुख्य समस्या बनेको छ। सार्वजनिक ऋण दिगो सीमाभित्रै भए पनि बढ्दो प्रवृत्तिलाई बेवास्ता गर्न मिल्दैन। समग्रमा अर्थतन्त्र सुधारतर्फ उन्मुख देखिए पनि स्थायी सुधारका लागि संरचनात्मक परिवर्तन, उत्पादन वृद्धि, लगानी प्रोत्साहन र प्रभावकारी सार्वजनिक खर्च अनिवार्य छन्। बाह्य मजबुतीलाई आन्तरिक सुदृढीकरणमा रूपान्तरण गर्न नसके उपलब्धि दीगो बन्न सक्दैन। अहिलेको मुख्य चुनौती भनेकै अर्थतन्त्रको सुधारलाई स्थायित्वमा बदल्नु बनेको छ।

निर्वाचन र रूपान्तरणको खाका

आमूल परिवर्तन कुनै एक व्यक्ति वा दलको अभियान होइन; यो सामूहिक संकल्पको परिणाम हो। युवाको ऊर्जा, किसानको परिश्रम, उद्यमीको साहस र राज्यको दूर दृष्टि एकसाथ जुटे मात्र नेपाल सुशासित, आत्मनिर्भर र सम्मानित राष्ट्र बन्न सक्छ।

नेपाल यतिबेला इतिहासकै संवेदनशील मोडमा उभिएको छ। राजनीतिक अस्थिरता, आर्थिक परनिर्भरता, बेरोजगारी, प्रशासनिक जटिलता, सुशासनको अभाव र सांस्कृतिक असन्तुलनले राज्य र समाजविचको विश्वास कमजोर बनाएको छ। परिवर्तनका नाममा धेरै प्रयोग भए, तर परिणामले नागरिकलाई आश्वस्त पार्न सकेनन्। अब सामान्य सुधारले मात्र पुग्ने अवस्था छैन, संरचनागत, नीतिगत र कार्यान्वयनमुखी आमूल रूपान्तरण आवश्यक भइसकेको छ।

राजनीतिक स्थिरता र पारदर्शिताबाटै रूपान्तरणको यात्रा सुरु हुनुपर्छ। वारम्बार सरकार परिवर्तन, गठबन्धनको अनिश्चितता र नीति निरन्तरताको अभावले विकासलाई कमजोर बनाएको छ। स्थिर शासन प्रणालीका लागि निर्वाचन र शासन संरचनामा सुधार अपरिहार्य छ। उदाहरणका लागि, सार्वजनिक पदाधिकारीको अनिवार्य डिजिटल सम्पत्ति घोषणा र स्वतन्त्र अनुसन्धान सयन्त्र स्थापना गरियो भने भ्रष्टाचारका ठूला प्रकरणमा छिटो छानबिन सम्भव हुन्छ। स्थानीय तहदेखि संघसम्मको प्रशासनमा कार्यसम्पादनमा आधारित मूल्यांकन लागू गरियो भने कर्मचारीतन्त्र परिणाममुखी बन्न सक्छ।

आर्थिक आत्मनिर्भरता रूपान्तरणको दोस्रो आधार हो। आजको अर्थतन्त्र ठूलो मात्रामा रेमिट्यान्समा टिकेको छ, जुन दीर्घकालीन समाधान होइन। स्वदेशमै रोजगारी सिर्जना गर्ने स्पष्ट लक्ष्य निर्धारण गर्नपर्छ। यदि प्रत्येक वर्ष दुई लाख युवालाई उत्पादन, प्रविधि, कृषि, पर्यटन र सेवा क्षेत्रमा काम दिने योजना बनाइयो भने विदेश पलायनमा कमी आउन सक्छ। उदाहरणका रूपमा, नवप्रवर्तनशील स्टार्टअपलाई सात वर्षसम्म कर छुट र न्यून ब्याजदरमा ऋण उपलब्ध गराउने नीति लागू गरियो भने सूचना प्रविधि, कृषि-प्रशोधन र हरित ऊर्जाजस्ता क्षेत्रमा युवा उद्यमी आकर्षित हुन सक्छन्। विदेशबाट फर्किएका युवालाई उद्योग स्थापना गर्दा भन्सार र आयकरमा सहूलियत दिइयो भने साना तथा मझौला उद्योग पुनर्जीवित हुन सक्छन्।

कृषि आधुनिकीकरण अर्को प्रमुख क्षेत्र हो। सहकारी मोडलमा फर्कत विउ, मल र बजार सुनिश्चित गरियो भने किसानको उत्पादन लागत घट्छ र आम्दानी बढ्छ। उदाहरणका रूपमा, कुनै गाउँपालिकाले तरकारी उत्पादनका लागि सामूहिक कोल्ड-स्टोर र बजार सम्झौता गर्‍यो भने किसानले विचौलियामाथिको निर्भरता घटाउन सक्छ। यसले ग्रामीण अर्थतन्त्रलाई चलायमान बनाउँछ।

पर्यटन क्षेत्रलाई सांस्कृतिक र प्राकृतिक सम्पदासँग जोडेर विकास गर्नपर्छ। पुराना सहरलाई खुला संग्रहालयका रूपमा संरक्षण गर्ने, स्थानीय कला र हस्तकला बजारसँग जोड्ने र उच्च खर्च गर्ने पर्यटकका लागि दीर्घकालीन भिसा सुविधा दिने नीति लागू गरियो भने पर्यटन आम्दानी उल्लेखनीय रूपमा बढ्न सक्छ। उदाहरणका लागि, हिमाली पदमार्ग नजिकको बस्तीमा सामुदायिक होमस्टे, स्थानीय संग्रहालय र सांस्कृतिक महोत्सवलाई एकीकृत गरियो भने

अग्रलेख

● चन्द्रबहादुर बस्याल

रोजगारी र पहिचान दुवै सुदृढ हुन्छन्।

ऊर्जा र पूर्वाधार विकासले दीर्घकालीन समृद्धिको आधार तयार गर्छ। जलविद्युत् उत्पादन वृद्धि, सौर्य ऊर्जा विस्तार र राष्ट्रिय ग्रिड सुदृढीकरणले औद्योगिक विकासलाई गति दिन सक्छ। यदि आगामी दशकमा चरणबद्ध रूपमा हजारौं मेगावाट विद्युत् उत्पादन गरी निर्यातसमेत गरियो भने व्यापार घाटा घटाउन सहयोग पुग्छ। गाउँगाउँमा उच्च-गति इन्टरनेट र ई-गभर्नेन्स लागू गरियो भने सेवा प्रवाह पारदर्शी र छिटो हुन्छ। उदाहरणका लागि, नागरिकले अनलाइनमा फर्कत कर तिर्ने, प्रमाणपत्र लिने र गुनासो दर्ता गर्ने व्यवस्था प्रभावकारी बनाइयो भने भ्रष्टाचार घट्न सक्छ।

सामाजिक न्याय र मानव विकासविना आर्थिक वृद्धि अर्थहीन हुन्छ। गुणस्तरीय शिक्षा, प्राविधिक तालिम र आधारभूत स्वास्थ्य सेवामा समान पहुँच सुनिश्चित गर्नपर्छ। प्रत्येक स्थानीय तहमा प्राविधिक शिक्षालय स्थापना गरियो भने युवा सीपयुक्त बन्छन् र उद्योगसँग प्रत्यक्ष जोडिन सक्छन्। उदाहरणका रूपमा, कुनै नगरपालिकाले सौर्य प्यानल जडान, प्लम्बिङ, कृषि मेकानिक्स वा सूचना प्रविधि तालिम सञ्चालन गर्‍यो भने त्यहाँका युवाले स्वदेशमै

काम पाउन सक्छन्। स्वास्थ्य क्षेत्रमा निःशुल्क आधारभूत सेवा र ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएकाका लागि स्थानीय सेवा केन्द्र सञ्चालन गरियो भने सामाजिक सुरक्षा बलियो हुन्छ।

सांस्कृतिक संरक्षण पनि राष्ट्र निर्माणको महत्वपूर्ण पक्ष हो। विद्यालय पाठ्यक्रममा भाषा, इतिहास र मौलिक परम्पराको अध्ययनलाई व्यवहारिक सिपसँग जोडियो भने नयाँ पुस्ताले पहिचान र आधुनिकता दुवै आत्मसात् गर्न सक्छ। मठ-मन्दिर, गुठी, गुम्बा तथा सांस्कृतिक सम्पदाको संरक्षणका लागि पारदर्शी कोष र सामुदायिक सहभागिता आवश्यक छ। उदाहरणका रूपमा, कुनै ऐतिहासिक स्थलको पुनर्संरचना स्थानीय समुदाय र निजी क्षेत्रको सहकार्यमा गरियो भने पर्यटन र सांस्कृतिक चेतना दुवै प्रवर्द्धन हुन्छन्।

दिगो विकास र वातावरण संरक्षण आजको अनिवार्य सर्त हो। नदी, वन, पहाड र चुरे क्षेत्रको अन्धाधुन्ध दोहन रोकिनुपर्छ। यदि चुरे संरक्षणका लागि विशेष कोष स्थापना गरी वृक्षारोपण, जलाधार व्यवस्थापन र अनुगमन प्रणाली लागू गरियो भने तराई र पहाड दुवैको पर्यावरणीय सन्तुलन जोगाउन सकिन्छ। सौर्य र जलविद्युत्जस्ता नवीकरणीय ऊर्जामा लगानी बढाउनु दिगो अर्थतन्त्रतर्फको स्पष्ट कदम हुनेछ।

परराष्ट्र नीति सन्तुलित र आर्थिक हित केन्द्रित हुनुपर्छ। छिमेकी मुलुकसँग सन्तुलित सम्बन्ध राख्दै व्यापार, ऊर्जा र पूर्वाधार सहकार्य बढाइयो भने राष्ट्रिय हित सुदृढ हुन्छ। नेपाली उत्पादन र पर्यटनलाई विश्व बजारमा बान्डिङ गर्ने ठोस रणनीति बनाइयो भने निर्यात र विदेशी मुद्रा आम्दानी बढ्न सक्छ। उदाहरणका रूपमा, नेपाली चिया, कफी वा हस्तकलालाई अन्तर्राष्ट्रिय प्रदर्शनी र डिजिटल बजारसँग जोडियो भने साना उत्पादकले प्रत्यक्ष लाभ पाउन सक्छन्।

यी सबै योजना कार्यान्वयनविना अर्थहीन हुन्छन्। त्यसैले स्पष्ट समय सीमा, जिम्मेवारी तोकिएको सयन्त्र र डिजिटल अनुगमन प्रणाली आवश्यक छ। संघीय, प्रदेश र स्थानीय सरकारविच समन्वय गरी मासिक प्रगति सार्वजनिक गरियो भने पारदर्शिता बढ्छ। साभान्त्युतम कार्यक्रम बनाएर राजनीतिक दलहरूले प्रतिस्पर्धाभन्दा सहकार्यलाई प्राथमिकता दिए विकास तीव्र हुन सक्छ।

अन्ततः आमूल परिवर्तन कुनै एक व्यक्ति वा दलको अभियान होइन; यो सामूहिक संकल्पको परिणाम हो। युवाको ऊर्जा, किसानको परिश्रम, उद्यमीको साहस र राज्यको दूर दृष्टि एकसाथ जुटे मात्र नेपाल सुशासित, आत्मनिर्भर र सम्मानित राष्ट्र बन्न सक्छ। चुनौती ठूलो छ, तर सम्भावना अझ ठूलो छ। स्पष्ट दृष्टि, इमानदार नेतृत्व र दृढ कार्यान्वयनमा फर्कत परिवर्तनको यात्रा सुरु गर्न सके भविष्यप्रति आशावादिता केवल नारामा सीमित रहने छैन, वास्तविक उपलब्धिमा रूपान्तरण हुनेछ। त्यसकारण अबको निर्वाचनबाट आउने नेतृत्वले स्पष्ट नीति अख्तियार गर्नुको विकल्प छैन। आम नागरिकले पनि नयाँ नेतृत्वले आमूल परिवर्तनको दिशा अवलम्बन गर्ने अपेक्षा राखेका छन्।

इतिहासमा आज

५ मार्च २०११ मा परीक्षण उडानको क्रममा रूसको एन्टोनोभ एन-१४८ दुर्घटनाग्रस्त भएको थियो। जुन दुर्घटनामा सवार सबै सात जनाको नै मृत्यु भएको थियो।

५ मार्च २०१२ मा रोमानियाको बुखारेस्टमा रहेको हेयर सेलुनमा भएको गोलीबारीमा दुई जनाको मृत्यु भएको थियो भने ६ जना घाइते भएका थिए। जसको जिम्मा कसैले लिएको थिएन।

५ मार्च २०१२ मा कोभिड-१९ महामारीको बीचमा पोप फ्रान्सिसले इराकको ऐतिहासिक भ्रमण सुरु गरेका थिए।

५ मार्च २०१२ मा सोमालियाको मोगादिशुमा भएको आत्मघाती कार बम विस्फोटमा २० जनाको मृत्यु भएको थियो भने ३० जना घाइते भएका थिए।

नीति हेरेर मतदान गरौं

सुलुकमा चुनाव हुँदै गर्दा धेरै प्रश्नमाथि छलफल चलिरहेको छ। हुनत लोकतन्त्रको वास्तविक परीक्षा केवल उत्सवको नारामा होइन, मतदाताको चेतनामा छ। आज सबैभन्दा महत्वपूर्ण प्रश्न यही हो- के हामी विचार, सिद्धान्त र स्पष्ट नीतिको आधारमा मतदान गर्दछौं, कि केवल अनुहार, उमेर, चिनजान वा भावनात्मक प्रभावमा निर्णय गरिरहेका छौं ?

मतदान केवल प्रतिनिधि छान्ने औपचारिक प्रक्रिया होइन; त्यो राज्यसत्ताको दिशा, नीति र विकासको ढाँचामा हस्ताक्षर गर्ने अधिकार हो। हामीले दिएको मतले कुनै दल वा उम्मेदवारलाई सत्तामा पुऱ्याउँछ। सत्तामा पुगेपछि उनीहरूले बनाउने शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, उद्योग, कर प्रणाली, संघीय संरचना, सामाजिक न्याय र विकास आयोजनाहरू- यी सबै नीति र बजेटमार्फत कार्यान्वयन हुन्छन्। यदि हामीले नीतिगत स्पष्टता नहेरी मत दियो भने, सत्तामा बनेका निर्णयहरू हाम्रो हितअनुकूल नहुन सक्छन् र त्यसको परिणाम हामी र हाम्रो समाजले भोग्नुपर्छ।

तराई-मधेसको सन्दर्भमा यो प्रश्न अझ गम्भीर छ। विगतका वर्षहरूमा हामी मधेसका मतदाताले धेरैपटक कुनै दलको नीतिगत स्पष्टता नहेरी, केवल अनुहार वा भावनात्मक आग्रहमा मतदान गरेका छौं। परिणामस्वरूप, हरेक आर्थिक

वर्षमा विकासका लागि विनियोजित बजेट, आयोजना र कार्यक्रमहरू अपेक्षित अनुपातमा मधेसमा पुगेका छैनन्। आधा राजस्व संकलन गर्ने र ठूलो जनसंख्या भएको मधेसले केवल २०-२५ प्रतिशत जति बजेट पाएको देखिन्छ। यदि ती दलहरूको मुख्य नीति मधेसको समावेशी विकासमा केन्द्रित भएको भए, बजेट र विकास कार्यक्रमको कार्यान्वयनमा स्पष्ट भल्को देखिनुपर्ने थियो। तर व्यवहारमा त्यो अनुपात देखिएन- न काजगाम, न कार्यान्वयनमा। समथर भूगोल, समृद्ध कृषि सम्भावना र जनशक्ति भएको तराईमा पनि बजेट अभाव, नीति अस्पष्टता र दीर्घकालीन दृष्टिकोणको कमीले अपेक्षित विकास हुन सकेको छैन। यसले संकेत गर्छ कि सत्तामा पुगेका दलहरूको प्राथमिकतामा मधेस सधैं पछाडि परेको छ।

यो अवस्थाका कारण मधेसका जनताहरू वारम्बार सडकमा उत्रन बाध्य छन्, आन्दोलन गर्नुपर्छ र नीति निर्माणको विरोध वा संशोधनका लागि आवाज उठाउनुपर्छ। लोकतन्त्रमा जनआन्दोलन एक विकल्प हुन सक्छ, तर हाम्रो लक्ष्य यसलाई आवश्यक नपर्ने बनाउनु हो। त्यसका लागि आवश्यक छ कि निर्वाचनअघि नै दलहरूले स्पष्ट रूपमा नीति प्रस्तुत गर्नु। यदि दलले मधेसको विकास, बजेट समानता र समावेशी नीति सुनिश्चित गर्ने प्रतिबद्धता देखाउँछ भने मात्र मत दिने निर्णय गरौं।

हामीले विगतका गल्तीहरूबाट सिक्नुपर्छ। मतदान गर्दा केवल अनुहार, भावना वा क्षणिक लोकप्रियता हेरेर मत दिनु पर्याप्त छैन। हामीले स्पष्ट प्रश्न गर्नुपर्छ- कसको दीर्घकालीन नीति मधेसको विकास र बजेट समानतामा आधारित छ ? क्षेत्रीय असमानता घटाउन के योजना छ ? राजस्व योगदान र जनसंख्याको अनुपातअनुसार विकास सुनिश्चित हुने प्रतिबद्धता छ कि छैन ? यदि दलले यी स्पष्ट उत्तर दिन सक्दैन भने, सत्तामा पुगेपछि हाम्रो हित सुरक्षित हुने ग्यारेन्टी के छ ?

लोकतन्त्रको वास्तविक शक्ति मतदाताको सचेत निर्णयमा निहित छ। मतदान केवल अधिकार होइन, जिम्मेवारी पनि हो। भावनामा होइन, तथ्य र नीति हेरेर निर्णय गर्नुहोस्। अनुहार वा करिश्मामा होइन, दलको विचारधारा र स्पष्ट नीतिमा ध्यान दिनुहोस्। हामीले आफ्नो समाज, परिवार र मधेसको दीर्घकालीन विकास चाहन्छौं भने, स्पष्ट विचारधारा र नीतिगत प्रतिबद्धता भएका दललाई मात्रै समर्थन गर्नु आवश्यक छ।

हाम्रो मतले हाम्रो भविष्य, मधेसको विकास र दीर्घकालीन समावेशी नीति निर्माणको दिशा तय गर्छ। त्यसैले चुनावमा सोचेर, बुझेर र स्पष्ट नीति बोकेको दललाई मात्र मतदान गरौं, ताकि भोलि सडकमा उत्रिन नपरोस्, आन्दोलन गर्न नपरोस् र हाम्रो क्षेत्रको हितअनुकूल नीति स्वतः निर्माण होस्।

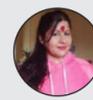
विचार

● कौशल गोपालवंशी

लोकतन्त्रको वास्तविक शक्ति मतदाताको सचेत निर्णयमा निहित छ। मतदान केवल अधिकार होइन, जिम्मेवारी पनि हो। भावनामा होइन, तथ्य र नीति हेरेर निर्णय गर्नुहोस्। अनुहार वा करिश्मामा होइन, दलको विचारधारा र स्पष्ट नीतिमा ध्यान दिनुहोस्।

सामाजिक सञ्जाल

शर्मिला दाहाल

हाम्रो स्वाभिमान, आफूभन्दा ठूला शक्तिशाली राष्ट्रको छहारीमा बस्नु हो, होइन त ? भिख मान्नु अनि अहिले भनेको नमान्नु ! आफूलाई सचेत भन्नेहरू घाँस खाँदै थिए क्यारै त्यतिबेला, फेरि उनीहरूकै रुवावासी अँ सान्चै ! अनुभवही, पारदर्शी सोच भएका युग पुरुषहरूले ३० वर्षदेखि यही गर्दै आइरहेका हैनन् !

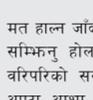
गीता कुमार्

भारतीयसँग मिलेर १२ बुँदे सहमतिलाई लागू गरेकै दिनदेखि देश दिशाहीन भएर भट्टिकरहेको छ। यस्तोमा देशभक्त जनताहरूले नेतृत्व नसम्हाल्दासम्म गलत दिशातिर भट्टिकरहेने पक्का छ। त्यसको लागि पुरानो नेतृत्वको अन्त एउटा मात्र बाटो हो।

निर्मल प्रसाई

हाम्रा लाखौं नेपाली दाजुभाइ रोजगारीको सिलसिलामा गल्फ कन्ट्रीमा छन् र त्यहाँ बमबारी भइरहेको समाचारले मन आँफिएको छ, हाम्रा एक नेपाली युवाको मृत्युको खबरले मुटु दुखेको छ। हाम्रा दाजुभाइको जीवन रक्षा, खानपिनको व्यवस्था तथा सुरक्षित स्थानान्तरण गर्नका लागि नेपाल सरकारसँग अनुरोध छ।

मानि श्रेष्ठ

मत हाल जाँदा शहीद परिवारको पीडा सिम्फुनु होला। आफ्नै घर आँगन वरिपरिको सन्नाटा, अथुरा सपना र अपूरा आशा सिम्फुनु होला। हाम्रो सपनामाथि पटक-पटक भएको खेलबाड पनि सिम्फुनु होला। तपाईंको एउटा मत बलवान र इतिहासप्रतिको प्रतिको सम्मान हो, भोलिको पुस्ताप्रतिको

अस्पतालमा 'द्रुत प्रतिकार्य टोली' गठन

काठमाडौं/मस- स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले यही फागुन २९ गते हुने निर्वाचनको लागि स्वास्थ्य सेवा समन्वय गर्नका लागि संघ र प्रदेशमा समन्वयकर्ता तोकेको छ।

मन्त्रालयका प्रवक्ता डा. प्रकाश बुढाथोकीले निर्वाचनमा सम्भावित घटनाका लागि आवश्यक स्वास्थ्य सेवा समन्वय गर्नका लागि छ. जना संघमा र सातवटै प्रदेशमा सात जना समन्वयकर्ता तोकिएको बताए।

उनका अनुसार निर्वाचनमा सम्भावित घटनाका लागि आवश्यक स्वास्थ्य सेवा समन्वय गर्नका लागि स्वास्थ्य आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रका छ जना र प्रादेशिक स्वास्थ्य आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रका सात जना तोकिएको छ।

संघमा बन्दा भट्ट, डा. नवराज जोशी, नरमाया रिजाल, विमला महर्जन, गोपाल पाण्डे र श्रीया सुवेदी रहेका छन्।

यस्तै कोशी प्रदेशमा डा. सभ्यता सुवेदी, मधेशमा फुलेन्द्र यादव, बागमतीमा दिनेश रुपाखेती, गण्डकीमा बुद्धिसागर

अधिकारी, लुम्बिनीमा नोधनारायण चौधरी, कर्णालीमा श्यामलाल आचार्य र सुदूरपश्चिम प्रदेशमा हेमराज जोशी रहेका छन्।

'समन्वयकर्ताले निर्वाचनको दिन सम्भावित घटनाका घाइतेलाई अस्पतालसम्म पुर्याउने र उपचारसम्मको व्यवस्थाका लागि समन्वय गर्ने छन्', मन्त्रालयका प्रवक्ता डा. बुढाथोकीले भने। मन्त्रालयले यसअघि नै सबै अस्पतालमा 'द्रुत प्रतिकार्य टोली' गठन गर्न निर्देशनसमेत दिइसकेको छ।

निर्वाचनमा प्राथमिक उपचार स्वयंसेवक परिचालन गर्दै नेपाल रेडक्रस

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, काठमाडौं जिल्ला शाखाले विहीवार हुने प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचनमा विभिन्न ३० मतदान केन्द्र परिसरमा प्राथमिक उपचार स्वयंसेवक परिचालन गर्ने भएको छ।

काठमाडौं महानगरपालिकासहित अन्य १० पालिकाका विभिन्न ३० मतदान केन्द्रमा चार/चार जना स्वयंसेवकले सेवा प्रदान गर्ने छन्। साथै ती स्वयंसेवकको अतिरिक्त शाखाले एम्बुलेन्ससहित

सातजनाको अलग टोली पूर्वतयारी अवस्थामा राखेको छ।

जिल्ला शाखाका सभापति श्यामकाजी डोटेलले मतदान केन्द्रमा आकस्मिक प्राथमिक उपचार सेवा उपलब्ध गराउनुपर्ने स्थिति सिर्जना हुनसक्ने अवस्थालाई मध्यनजर राखी स्थानीय रूपमा प्राथमिक उपचार टोली तथा सामग्रीहरू पूर्वतयारी गरिएको जानकारी दिए। उनले भने, 'प्राथमिक उपचार स्वयंसेवकले तत्काल प्राथमिक उपचार सेवा आवश्यक पर्नेलाई सेवा प्रदान गर्नेछन्।'

यसका लागि जिल्ला शाखाले प्राथमिक उपचार स्वयंसेवकहरूका लागि अभिमुखीकरणसमेत आयोजना गरेको थियो। अभिमुखीकरणमा प्राथमिक उपचार पुनर्ताजगी, सुरक्षित पंहुच, मनोसामाजिक सहयोग र मनोवैज्ञानिक प्राथमिक उपचारलगायतका विषयमा सैद्धान्तिक तथा प्रयोगात्मक कक्षा सञ्चालन गरिएको छ। शाखाले स्वयंसेवकहरूलाई मानवीय सेवाका विभिन्न गतिविधिहरू सञ्चालनमा परिचालन गर्दै आएको छ।

देवघाटमा देखियो घडियाल गोही

चितवन/मस- गैँडाकोटको देवघाट क्षेत्रमा घडियाल गोही देखा परेको छ। केही वर्षअघिसम्म देवघाट क्षेत्रमा गोहीको चर्चा हुने गरेको भए पनि पछिल्ला वर्षमा दुर्लभ रूपमा देखिने गरेको थियो। मलामी जाने क्रममा स्थानीय उपेन्द्र पण्डितले देवघाटको गैँडाकोटतर्फको वगरमा घाम तापिरहेको घडियाल गोही देखेपछि पत्रकार रमेशकुमार पौडेललाई जानकारी दिए। मलामी गएका

पत्रकार पौडेलले केहीदिन अघि स्थानीय कोटले नदी वगरमा गोही देखेको बताए। 'चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जका पूर्वसहायक संरक्षण अधिकृत स्वर्गीय वेदवहादुर खड्काले निकुञ्जमा कार्यरत रहेका देवघाट नजिकको नारायणी र कालीगण्डकी किनार घडियाल गोहीका लागि उपयुक्त वासस्थान रहेको बताउनुभएको थियो। प्रदुषण बढ्दै गएपछि

यो क्षेत्रमा घडियाल गोही देख्न छाडिएको उहाँले बताउनुहुन्थ्यो', उनले भने। निकुञ्जका सहायक संरक्षण अधिकृत एवं सूचना अधिकारी अविनास थापा मगरले घडियाल गोही वगेको सफा पानीमा बस्ने, माछा खाने प्राणीका रूपमा रहेको बताए। नदी र खोलामा भएको

प्रदुषण, मानवीय अतिक्रमण र माछाको कमीले घडियाल हराउँदै गएका उनको बुझाइ छ। स्थानीय बाटो समुदायका अनुसार देवघाट र वरपरको क्षेत्रमा करिब ३५ वर्षयतादेखि घडियाल गोही देखिन छोडेको थियो। निकुञ्जका सूचना अधिकारी मगरले

कसरामा प्रजनन केन्द्र रहेको छ। जहाँ राप्ती र नारायणी नदी किनारमा जोखिममा रहेका गुँडबाट अण्डा संकलन गरी यहाँ ल्याएर बच्चा हुकाउने गरिन्छ। हुकाएका बच्चालाई पुनः नदीहरूमा छाड्ने गरिएको छ। विगतमा कालीगण्डकीमा समेत हुकाएका घडियाल गोही छाडिँदै आउने भए पनि संरक्षण हुन नसकेपछि निकुञ्ज आसपासका राप्ती र नारायणी नदीमा मात्रै छाड्ने गरिएको थापा मगरले बताए।

पछिल्लो पटक गत पुसमा सार्वजनिक भएको गणना अनुसार राप्तीमा २ सय ३१ र नारायणीमा १ सय ३५ घडियाल गोही फेला परेका छन्। देवघाट क्षेत्रमा गोही नदेखिने भएकाले पछिल्ला वर्षहरूमा गणना हुन छाडेको मगरले बताए। देवघाटमा गोही देखिनुलाई महत्त्वका साथ हेरिएको भन्दै उनले यसबारे थप अध्ययन गरिने जानकारी दिए।

होलीमा उच्छृंखल गतिविधि गर्ने ६ जना पक्राउ

सत्येन्द्र प्रताप सिंह/मध्याह्न
रौतहट, २० फागुन

रडहरूको पर्व होलीका अवसरमा रौतहट जिल्लाका विभिन्न स्थानमा उच्छृंखल गतिविधि गर्ने र निर्वाचन आचारसंहिता विपरीत सञ्चालन भएका सवारी साधनमाथि जिल्ला प्रहरी कार्यालय रौतहटले कडा निगरानी र कारवाही सुरु गरेको छ।

होली पर्व मनाउने क्रममा मादक पदार्थ सेवन गरी सर्वसाधारणलाई त्रसित बनाउने अराजक गतिविधि गर्ने र सार्वजनिक शान्ति सुरक्षामा खलल पुऱ्याउने ६ जना व्यक्तिलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको हो। जिल्लाको सुरक्षा व्यवस्थालाई मजबुत बनाउन खाटिएको विशेष टोलीले उनीहरूलाई पक्राउ गरेको हो।

होलीको सुरक्षा सतर्कतासँगै प्रहरीले आसन्न निर्वाचनलाई मध्यनजर गर्दै सच अघिसे नै सचेत गरी प्रचारप्रसार वा आवतजावत गर्न पाइने छैन। नियन्त्रणमा लिइएका ती सवारी साधनहरूका सम्बन्धमा थप अनुसन्धान भइरहेको र आवश्यक कानुनी प्रक्रिया अगाडि बढाईने जानकारी दिए।

चाडपर्वको नाममा हुलहुज्जत गर्ने मादक पदार्थ सेवन गरी सवारी चलाउने र समाजमा अशान्ति फैलाउने जोकोहीलाई पनि शून्य सहनशीलताको नीति अपनाएर कारवाही गरिनेछ। जिल्ला प्रहरी कार्यालय रौतहटका प्रवक्ता एवं प्रहरी नायब उपरीक्षक विष्णु प्रदीप बस्नालका अनुसार होली पर्वलाई सभ्य र सुरक्षित बनाउन जिल्लाभर व्यापक प्रहरी परिचालन गरिएको छ। मुख्य चोक, बजार र संवेदनशील क्षेत्रमा सादा पोसाक र वदीधारी प्रहरीको गस्ती बढाइएको छ, मापसे र लागुपदार्थ सेवन गरी सवारी चलाउनेहरूलाई निरुत्साहित गर्न ठाउँ-ठाउँमा चेकपोइन्ट राखिएको छ।

चुनावी सरगर्मी बढिरहेका बेला सीमावर्ती क्षेत्रबाट हुन सक्ने घुसपैठ र अवैध गतिविधि रोक्न निगरानी कडा पारिएको छ। प्रहरीले आम नागरिकलाई कानुनको पालना गर्दै मर्यादित रूपमा होली पर्व मनाउन अपिल गरेको छ। कसैले नियम उल्लंघन गरेमा वा सामाजिक सद्भाव विगाँने प्रयास गरेमा तत्काल पक्राउ गरी प्रचलित कानून बमोजिम कडा कारवाही गरिने चेतावनी समेत प्रहरीले दिए।

सौन्दर्यकरणका लागि गलेश्वरको सडकमा 'स्लेट' ढुंगा बिछ्याउन सुरु

म्यारदी/मस- बेनी नगरपालिका-९ स्थित म्यारदीको प्रमुख धार्मिक पर्यटकीयस्थल गलेश्वरको बजारभित्रको सडकमा ढुंगाको स्ल्याप बिछ्याउन थालिएको छ। हिन्दू तथा बौद्ध धर्मावलम्बीहरूको साभ्ना तीर्थस्थल मुस्ताङको मुक्तिनाथ प्रवेशद्वार मानिने गलेश्वरको बजारभित्रको सडक र पदमार्गलाई मौलिक, व्यवस्थित र सुन्दर बनाई पर्यटक र भक्तजन आकर्षित गर्न सौन्दर्यकरण यो जना सञ्चालन भएको हो। ६४ लाख सात हजार लागत अनुमान गरिएको गलेश्वर बजार सौन्दर्यकरण योजना निर्माणका लागि गत मंसिर महिनामा रिभर डेग इन्जिनियरिङ एण्ड विल्डर्सले ४८ लाख ७४ हजार २ सय ७७ मा ठेक्का सम्पत्ती गरेको थियो। यो जनामाफर्त गलेश्वर मन्दिरको प्रवेशद्वारदेखि बसपार्कतर्फ ढुंगा बिछ्याउने काम सुरु भएको बेनी नगरपालिका-९ का वडाध्यक्ष चक्र केसीले जानकारी दिए।

गलेश्वर बजार सौन्दर्यकरण योजना बेनी नगरपालिकाको गौरवको आयोजना हो। गलेश्वर शिवालय क्षेत्र विकास कोष र बेनी नगरपालिकाको लागत साभ्कदारीमा गत वर्षदेखि सुरु भएको यो योजनाले चालु आर्थिक वर्षमा पनि निरन्तरता पाएको छ। यस वर्ष दुई १५ मिटर दूरी सडकमा एक हजार सात सय १८ दशमलव पाँच घर्नामिटर 'स्लेट' ढुंगा बिछ्याउने र ३० मिटर लामो नाली निर्माण हुने बेनी

नगरपालिकाका सब इन्जिनियर मिलन केसीले बताउनुभयो। गत वर्ष गलेश्वर प्रवेशद्वारदेखि मन्दिरतर्फ १०६ मिटर दूरीमा सात हजार १०० घर्नामिटर ढुंगा बिछ्याउनुका साथै ५३ घर्नामिटर पखाल र २० मिटर पलम नाली निर्माण भएको छ। सडकलाई सम्मान्ने, नाली र पखाल बनाएर भुईँमा ढलान र कालोपत्रको विकल्पमा दुई इञ्च बाक्लो 'कटिड' ढुगा बिछ्याएर सिमेन्टले जमाउने काम भैरहेको छ। मुक्तिनाथ र मुस्ताङ जाने आउने पर्यटक तथा भक्तजनलाई गलेश्वरमा भित्र्याउने र उनीहरूको बसाई लम्बाउने उद्देश्यले सुरु गरिएको सौन्दर्यकरणको योजनालाई निरन्तरता दिने वडाध्यक्ष केसीले बताए।

गलेश्वर बजारभित्रको सडकमा ढुंगा बिछ्याएपछि सार्वजनिक यातायातका साधन बजार बाहिरको कालीगण्डकी कोरिडोरको सडकबाट मात्र आवतजावतको व्यवस्था मिलाइने उनले बताए। भुईँमा बिछ्याइने ढुंगामा असर नपर्ने गरे बजारभित्र निर्माण सामग्री र उपभोग्य सामग्री आपूर्तिको सवारीसाधन सञ्चालन गर्न मिल्ने गरी संरचनाको ढाँचा गरिएको छ। कालीगण्डकी नदी किनारमा नौ रोपनी क्षेत्रफलको एउटै विशाल चट्टानमाथि रहेको गलेश्वर मन्दिरमा पूजाआजा र दर्शन गर्नाले मनोकांक्षा पूरा हुने र पुण्य मिल्ने धार्मिक विश्वास छ। हिन्दुधर्म ग्रन्थमा सतिदेवीको गला पतन भएर गलेश्वर नाम रहन गएको उल्लेख गरिएको यस मन्दिरमा साउन महिनाको सोमवार, बालाचतुर्दशी र शिवरात्रि पर्वमा विशेष मेला लाग्ने छ। दैनिक नित्य पूजाआजा हुने गर्छ।

निर्वाचनका दिन कतै पनि वर्षा नहुने

काठमाडौं/मस- जल तथा मौसम विज्ञान विभागअन्तर्गत मौसम पूर्वानुमान महाशाखाले निर्वाचनका दिन (विहीवार) मौसम सफा रहने जनाएको छ। बुधवार विभागले विशेष मौसम बुलेटिन सार्वजनिक गर्दै विहीवार मुलुकभर वर्षा नहुने जनाएको हो।

महाशाखाले बुधवारदेखि २२ गतेसम्म देशभर उल्लेखनीय मौसम प्रणालीको प्रभाव नरहने जनाएको छ। मौसमविद् बरुण पौडेलले हालसम्मको मौसमी प्रणालीको विश्लेषणका आधारमा अधिकांश स्थानमा मौसम सामान्यतया सफा रहने जानकारी दिए।

'निर्वाचनको दिन देशभर मौसम सफा रहने छ, हामीले निर्वाचन आयोगका प्रतिनिधिलाई पनि मौसमसम्बन्धी जानकारी दिँदै

आइरहेका छौं' उनले भने। पौडेलका अनुसार शुक्रवार भने हिमाली तथा पहाडी क्षेत्रमा आंशिक बदलीसहित हल्का वर्षा तथा हिमपातको सम्भावना छ। विभागका अनुसार आज कोशी, बागमती र गण्डकी प्रदेशका हिमाली तथा पहाडी भू-भागका एक/दुई स्थानमा हल्का वर्षा तथा हिमपात हुनसक्ने अनुमान गरिएको छ। तराई क्षेत्रका अधिकांश स्थानमा मौसम मुख्यतया सफा रहनेछ। महाशाखाले निर्वाचन अवधिभर मौसमको निरन्तर अनुगमन तथा विश्लेषण गरिरहेको जनाएको छ। आवश्यकताअनुसार बुलेटिन अद्यावधिक गरिने उल्लेख गर्दै सम्बन्धित निकाय तथा सर्वसाधारणलाई अद्यावधिक मौसम सूचनामा ध्यान दिन अनुरोध गरिएको छ।

उल्लेखनीय वर्षा प्रणाली सक्रिय नदेखिएकाले भारी वर्षाको सम्भावना छैन', महाशाखाद्वारा जारी विशेष बुलेटिनमा उल्लेख छ, 'शुक्रवार कोशी, बागमती, गण्डकी, लुम्बिनी, कर्णाली र सुदूरपश्चिम प्रदेशका हिमाली तथा पहाडी भू-भागका एक/दुई स्थानमा हल्का वर्षा तथा हिमपात हुनसक्ने अनुमान गरिएको छ। तराई क्षेत्रका अधिकांश स्थानमा मौसम मुख्यतया सफा रहनेछ।' महाशाखाले निर्वाचन अवधिभर मौसमको निरन्तर अनुगमन तथा विश्लेषण गरिरहेको जनाएको छ। आवश्यकताअनुसार बुलेटिन अद्यावधिक गरिने उल्लेख गर्दै सम्बन्धित निकाय तथा सर्वसाधारणलाई अद्यावधिक मौसम सूचनामा ध्यान दिन अनुरोध गरिएको छ।

जैमिनीमा कृषि संकलन केन्द्र निर्माण

बागलुङ/मस- स्थानीय उत्पादनलाई बजारसम्म पुऱ्याउने उद्देश्यले जैमिनी नगरपालिका-३ दमेकमा कृषि संकलन केन्द्र निर्माण गरिएको छ। जैमिनी-३ को १३ तिन लाख १२ हजार लागतमा कृषि संकलन केन्द्र निर्माण गरिएको हो। दमेकमा उत्पादन हुने आलु, भाँगा, जडीबुटीलगायत सामग्री संकलन, बजारीकरण गर्नलगायत उद्देश्यले भवन निर्माण गरिएको वडाध्यक्ष कृष्णबहादुर भुजेलले जानकारी दिए।

'हाम्रो उद्देश्य यहाँको स्थानीय उत्पादन संकलन गरी बजारीकरणसँगै प्रवर्द्धन गर्ने हो। वडा नं ३ मा उत्पादन सामग्री यहाँ संकलन गरिन्छ, त्यसपछि जैमिनी नगरपालिकाको कृषि एम्बुलेन्समा राखेर विक्री गर्न पठाइन्छ' उनले भने, 'कृषि सामग्री संकलनका लागि घरघर जान नपरोस् भन्ने

उद्देश्यले यो काम थालेका छौं।' यसअघि कृषि संकलन केन्द्र नहुँदा कृषि उत्पादनले बजार पाउन नसकेका बताउँदै उनले किसानलाई विक्रीका लागि असहज हुँदै आएकाका अव समस्या समाधान हुने विश्वास व्यक्त गरे। उनले भने, 'अब यसले यहाँका हरेक कृषकलाई आम्दानीसँग जोड्न सहयोग गर्नेछ।' स्थानीय भैरवपसाद सापकोटाले यहाँ संकलन केन्द्र अतिआवश्यक रहेको बताए। उनले

भने, 'किसानलाई आम्दानीसँगै जोड्न तथा कृषि उत्पादनको बजारीकरणसँगै प्रवर्द्धनका लागि पनि आवश्यक थियो। टिक ठाउँ र समयमा केन्द्र निर्माण गरी सञ्चालनमा आएपछि किसान प्रत्यक्ष रूपमा लाभान्वित हुनेछन्।' कृषि पेसा गर्दै आउनुभएका उनले गाउँमा सडक, यातायातको पहुँच विस्तार भएसँगै कृषि उत्पादनमा प्रगति भइरहेको भन्दै केन्द्रले बजारीकरणमा सघाउने विश्वास व्यक्त गरे।

बाखामा 'पिपीआर' रोगको संक्रमण पुष्टि

कञ्चनपुर/मस- सुदूरपश्चिम प्रदेशका कैलाली र कञ्चनपुर जिल्लामा 'बाखाको हैजा' भनेर चिनिने पिपीआर रोगको संक्रमण पुष्टि भएको छ।

पशु पन्छो अन्वेषण प्रयोगशाला धनगढीमा गरिएको परीक्षणअनुसार कैलालीको धनगढी उपमहानगरपालिका तथा कञ्चनपुरको पुनर्वास नगरपालिका र शुक्लाफाँटा नगरपालिकाबाट सङ्कलित नमूनाको नतिजा 'पोजिटिभ' आएको हो।

प्रयोगशालाका वरिष्ठ पशु चिकित्सक नरेशप्रसाद जोशीका अनुसार व्यावसायिक फार्म र स्थानीय किसानले पालेका बाखामा पिपीआरको संक्रमण देखिएको छ। अनुसन्धानका क्रममा भारतबाट क्वारेन्टाइन्ट प्रक्रिया पूरा नगरी अवैध रूपमा ल्याइएका बोकामा बाखामा संक्रमण फैलिएको पुष्टि भएको जनाइएको छ। वरिष्ठ पशु चिकित्सक जोशीले गैरकानुनी रूपमा नेपाल भित्र्याइएका ती बोकामा स्थानीय बथानमा पिपीआरको विषाणु संरेको हुनसक्ने बताए।

सीमानाकामा हुने स्वास्थ्य जाँचलाई छल्लेर ल्याइएका पशुका कारण अहिले स्वस्थ बाखामा संक्रमण फैलिएको पुष्टि भएको छ। पिपीआर अत्यन्त संक्रामक विषाणुजन्य रोग भएकाले छोटो समयमै ठूलो संख्यामा फैलिन सक्ने र उच्च मृत्युदर निम्त्याउने सक्ने खतरा रहेको पशु प्राविधिकहरू बताउँछन्।

यस अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै पशु सेवा कार्यालय र प्रयोगशालाले किसानलाई जैविक सुरक्षा उपाय कडाइका साथ अपनाउन आग्रह गरेका छन्। नयाँ पशु खरिद गर्दा अनिवार्य स्वास्थ्य परीक्षण गराउन र कम्तीमा २१ दिनसम्म छुट्टै राखेर

मात्र पुरानो बथानमा मिसाउन सुझाव दिइएको छ। खोरमा रहेका बाखामा कडा ज्वरो आउने, मुखमा घाउ देखिने, आँखा-नाकबाट पानी बग्ने वा फाडापखाला लाग्नेजस्ता लक्षण देखिएमा हिलाइ नगरी नजिकको पशु प्राविधिक वा भेटेरिनरी अस्पतालमा सम्पर्क गर्न अनुरोध गरिएको छ। अवैध पशु ओसारपसारका कारण देखिने यस्ता महामारीले समग्र पशुपालन क्षेत्रलाई नै गम्भीर असर पार्ने भएकाले सीमावर्ती क्षेत्रमा निगरानी कडा पार्नुका साथै किसान स्वयं सचेत हुनुपर्ने आवश्यकता औल्याइएको छ।

ओस्कारको ओरालो यात्रा

काठमाडौं/एजेन्सी- हलिउडको सबैभन्दा प्रतिष्ठित एकेडेमी अवार्ड्स (ओस्कार)को चमक पछिल्लो समय फिक्का हुँदै गएको छ। कुनै समय करोडौं दर्शकलाई टेलिभिजन सेटमा फुम्न बाध्य पार्ने यो समारोह अहिले आफ्नो साख र दर्शक संख्या जोगाउन संघर्षरत छ। तथ्यांकहरूलाई केलाउने हो भने सन् १९९८ ओस्कारका लागि इतिहासकै सबैभन्दा सफल र स्वर्ण वर्ष सावित भएको देखिन्छ, जहाँबाट यसको ओरालो यात्रा सुरु भएको थियो।

सन् १९९८ : जब ओस्कारले इतिहास रच्यो

७०औं ओस्कार समारोह हलिउडको इतिहासमै एउटा 'महोत्सव' जस्तो थियो। उक्त वर्ष जेम्स क्यामरुनको चलचित्र 'टाइटानिक'ले १४ विधाका मनोनयन पाएर ११ वटा ओस्कार जितेर कीर्तिमान कायम गरेको थियो। क्यामरुनले ओस्कारको टुफी समात्दै गर्दा 'म संसारको राजा हुँ' भन्दै गरेको गर्जन आज पनि धेरैको मानसपटलमा ताजा छ। त्यस वर्षको समारोहलाई अमेरिकामा मात्र ५ करोड ७० लाख मानिसले प्रत्यक्ष हेरेका थिए, जुन अहिलेसम्मकै उच्च रेकर्ड हो। यो संख्या सन् २००४ मा चर्चित सिटकम 'फ्रेन्ड्स'को अन्तिम शूखला हेर्ने दर्शकभन्दा पनि ४५ लाखले बढी थियो। स्टेजमा ९ फिट ७ इन्च अग्लो 'वार्द

द बियर' (भालु) को उपस्थिति, सेलिना डियोन र माइकल वोल्टनका पावर ब्यालेडहरू र हलिउडका दिग्गज कलाकारहरूको 'फ्यामिली फोटो'ले उक्त रातलाई अविस्मरणीय बनाएको थियो।

किन घट्दैछन् दर्शक ?

सन् १९९८ पछि ओस्कारको दर्शक संख्यामा भारी गिरावट आएको छ। सन् १९९९ मा ४ करोड ६० लाखमा फरेको

दर्शक संख्या सन् २०२१ को कोभिड महामारीका बेला इतिहासकै न्यून विन्दु अर्थात् १ करोडमा खुम्चिएको थियो। गत वर्ष यो संख्या २ करोड पुगे पनि टाइटानिकको समयको तुलनामा यो एक तिहाइ मात्र हो।

यस गिरावटको पछाडि मुख्य तीन कारणहरू देखिएका छन्। पहिलो सिनेमाप्रतिको घटबो रूचि। दोस्रो स्ट्रिमिङ प्लेटफर्मको उदयसँगै टेलिभिजनमा प्रत्यक्ष प्रसारण हेर्ने बानीमा आएको परिवर्तन र तेस्रो अवार्ड कार्यक्रमको शैली र यसको 'उत्साउलोपन'।

विज्ञहरूका अनुसार ओस्कारको लोकप्रियता घट्नुको एउटा प्रमुख कारण 'व्यावसायिक सफलता' र 'ओस्कारको प्रतिष्ठा'बीचको बढ्दो दूरी हो। सन् १९९० को दशकमा 'डान्सस विथ उल्म्स', 'फरेस्ट गम्प' र 'टाइटानिक' जस्ता फिल्महरूले एकातिर अर्बौंको कमाई गर्थे भने अर्कोतिर ओस्कार पनि जित्थे। आम दर्शकले मन पराएका फिल्मले अवार्ड जित्दा दर्शकको चासो पनि बढी हुन्थ्यो।

तर अहिले ओस्कारमा प्रायः साना बजेटका र सीमित दर्शकले मात्र रुचाउने फिल्महरूको वचस्व देखिन थालेको छ। उदाहरणका लागि, सन् २०१० मा अर्बौं कमाउने 'अवतार'लाई पछि पाँदै १५ करोड डलर मात्र बजेट भएको 'द हट लकर'ले उत्कृष्ट फिल्मको अवार्ड जितेको थियो। गत वर्षको विजेता फिल्म 'अनोर'को बजेट मात्र ६० लाख डलर थियो।

भविष्यको चुनौती

अहिले हलिउडका ठूला स्टुडियोहरू सुपरहिरो फिल्म र ब्लकबस्टर बनाउन केन्द्रित छन्, जसले ओस्कारमा खासै स्थान पाउँदैनन्। ओस्कार अब केवल 'प्रिस्टिज' फिल्महरूमा सीमित भएको छ, जसले गर्दा सर्वसाधारण दर्शक यसबाट टाढिँदै गएका छन्।

यद्यपि, ओस्कार आयोजकहरूले नयाँ रणनीतिक साथ दर्शक फर्काउने प्रयास गरिरहेका छन्। सन् २०२८ देखि यो समारोह एबिसी च्यानल छोडेर युट्युबमा प्रसारण हुने तयारीमा छ। के नयाँ पुस्तालाई जानकारी गराएका छन्। डलासमा हुने उक्त प्रस्तुति ब्यान्डको अमेरिका टूर अन्तर्गतको प्रमुख कार्यक्रम मानिएको थियो। तयारी अन्तिम चरणमा पुगेको अवस्थामा अचानक उडान

मध्यपूर्व तनाव

'कुमा सागर एन्ड द ख्वप:'को अमेरिका टुर स्थगित

काठमाडौं/मस- नेपालको चर्चित सांगीतिक समूह 'कुमा सागर एन्ड द ख्वप:'को पूर्वनिर्धारित अमेरिकाको सांगीतिक भ्रमण (टुर) स्थगित भएको छ। ब्यान्डले बुधवार आफ्नो आधिकारिक सामाजिक सञ्जालमाफत सूचना जारी गर्दै अन्तर्राष्ट्रिय उडानमा देखिएको अवरोधका कारण भ्रमण तालिका कार्यान्वयन गर्न नसकिएको जनाएको हो।

जारी सूचनाअनुसार मध्यपूर्व क्षेत्रमा चर्किएको द्वन्द्वका कारण केही अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलहरू बन्द भएका छन् भने विभिन्न गन्तव्यतर्फका उडानहरू स्थगित वा प्रभावित बनेका छन्। यही अप्रत्याशित परिस्थितिले गर्दा कलाकार र ब्यान्डका सदस्यहरू निर्धारित समयमै अमेरिका प्रस्थान गर्न असमर्थ बनेको स्पष्ट पारिएको छ।

भ्रमण स्थगनसँगै अमेरिकाको टेक्सास राज्यको डलासमा मार्च ६ मा आयोजना हुने तय भएको 'टेक्सास लाइभ' कन्सर्ट पनि रद्द गरिएको ब्यान्डले जनाएको छ। कार्यक्रमका स्थानीय आयोजकहरूले समेत सामाजिक सञ्जालमाफत कन्सर्ट रद्द भएको औपचारिक पुष्टि गर्दै दर्शकहरूलाई जानकारी गराएका छन्। डलासमा हुने उक्त प्रस्तुति ब्यान्डको अमेरिका टूर अन्तर्गतको प्रमुख कार्यक्रम मानिएको थियो। तयारी अन्तिम चरणमा पुगेको अवस्थामा अचानक उडान

अवरोध सिर्जना भएपछि कार्यक्रम निरस्त गर्नुपरेको जनाइएको छ।

कन्सर्टका लागि अग्रिम टिकट खरिद गरिसकेका दर्शकहरूले आफूले टिकट किनेको आधिकारिक माध्यम वा प्लेटफर्मबाटै रकम फिर्तासम्बन्धी जानकारी प्राप्त गर्नेछन्। आयोजकले रिफन्ड प्रक्रिया छिट्टै सुरु हुने र त्यसबारे विस्तृत सूचना सार्वजनिक गरिने बताएका छन्।

ब्यान्डको आधिकारिक पृष्ठअनुसार, गतसाता नै ब्यान्डका सबै सदस्यहरूले अमेरिकाको भिसा प्राप्त गरिसकेका थिए। आवश्यक प्रशासनिक प्रक्रिया पूरा भइसकेको अवस्थामा पनि अन्तर्राष्ट्रिय उडान व्यवस्थामा देखिएको समस्या मुख्य अवरोध बनेको उल्लेख गरिएको छ।

ब्यान्ड र आयोजक दुवैले संयुक्त रूपमा दर्शकप्रति असुविधाप्रति क्षमायाचना गरेका छन्। अप्रत्याशित र आफूहरूको नियन्त्रणभन्दा बाहिरको परिस्थितिका कारण कार्यक्रम रद्द गर्नुपरेको भन्दै उनीहरूले दर्शकहरूको समझदारी र साथको अपेक्षा गरेका छन्।

अमेरिका भ्रमणका नयाँ मिति वा पुनः तालिकाबारे भने हालसम्म कुनै जानकारी सार्वजनिक गरिएको छैन। परिस्थिति सामान्य बने पछि नयाँ मिति तय गरी जानकारी गराइने सम्भावना रहेको जनाइएको छ।

सन्ध्या 'टक्सिक'को प्रदर्शन

दक्षिण भारतीय सुपरस्टार यश अभिनीत बहुप्रतीक्षित फिल्म 'टक्सिक' अ फेयरिटेल् फर गोन-अप्स'को प्रदर्शन मिति औपचारिक रूपमा स्थगित गरिएको छ। यसअघि १९ मार्च २०२६ (चैत ५, २०८२) बाट विश्वव्यापी प्रदर्शन गर्ने तयारी गरिएको फिल्म अब ४ जुन २०२६ (२१ जेठ २०८२) देखि प्रदर्शनमा आउने निर्माण टिमले जनाएको छ।

फिल्मको प्रदर्शन मिति परिवर्तनको मुख्य कारण मध्यपूर्व क्षेत्रमा बढेको तनावलाई मानिएको छ। अमेरिका र इजरायलले इरानमाथि गरेको संयुक्त आक्रमणपछि सो क्षेत्रमा विकसित सुरक्षा तथा राजनीतिक परिस्थितिले अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा असर पार्न सक्ने आँकलन गर्दै निर्माण पक्षले मिति सार्ने निर्णय गरेको हो।

अभिनेता तथा निर्माता यशले बुधवार सामाजिक सञ्जालमाफत निर्माण टिमको आधिकारिक वक्तव्य सार्वजनिक गर्दै नयाँ रिलिज मिति घोषणा गरेका हुन्। वक्तव्यमा भनिएको छ, 'टक्सिक' अ फेयरिटेल् फर गोन-अप्स' हामीले विश्वव्यापी दर्शकलाई ध्यानमा राखेर परिकल्पना गरेको फिल्म हो। कन्ड र अंग्रेजी भाषामा छायांकन गरिएको यो फिल्म देशभित्रका मात्र होइन, विश्वभरका दर्शकसँग जोडिने विश्वासका साथ निर्माण गरिएको हो।'

उक्त वक्तव्यमा मार्च १९ मा फिल्म प्रदर्शन गर्न टोली उत्साहित रहेको उल्लेख गर्दै वर्तमान अनिश्चित परिस्थितिले 'सम्भव भएसम्म धेरै दर्शकसम्म पुग्ने लक्ष्यमा असर पर्ने अवस्था सिर्जना भएको' जनाइएको छ।

निर्माण पक्षले मध्यपूर्व क्षेत्र भारतीय फिल्मका लागि महत्वपूर्ण बजार भएकाले त्यहाँको अस्थिरताले समग्र व्यापारमा प्रतिकूल प्रभाव पार्न सक्ने मूल्यांकन गरेको छ। त्यसैकारण अवस्था सामान्य हुने अपेक्षासहित फिल्मको रिलिज जुनसम्म सारिएको जनाइएको छ।

'हाम्रा साभेदार र दर्शकको हितलाई ध्यानमा राख्दै कठिन भए पनि सोचविचार गरेर प्रदर्शन मिति सार्ने निर्णय गरेका छौं। तपाईंहरूको बुझाइ र धैर्यका लागि धन्यवाद दिन चाहन्छौं र आगामी दिनमा पनि माया र समर्थन रहने आशा गरेका छौं।'

गितु मोहनदासद्वारा निर्देशित यो फिल्म उच्च लागतमा निर्माण भइरहेको परियोजनामध्ये एक मानिन्छ। अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा प्रस्तुत गर्ने लक्ष्यसहित विभिन्न भाषामा तयार पारिएको फिल्मलाई विश्व बजारमा एकैसाथ उतार्ने योजना छ।

फिल्ममा यशसँगै नयनतारा, कियारा आडवाणी, हुमा कुरेशी, रुक्मिणी वसन्त र तारा सुतारिया पनि मुख्य भूमिकामा छन्। बहुभाषिक स्वरूप, स्टारकास्ट र

कथावस्तुका कारण फिल्मलाई सन् २०२६ को बहुप्रतीक्षित भारतीय परियोजनामध्ये एकका रूपमा हेरिएको छ।

'टक्सिक'को प्रदर्शन मिति सारिएसँगै मार्च १९ मा रिलिज हुने तयारीमा रहेको 'धुरन्धर २'का लागि भने यो सकारात्मक खबर बनेको छ। रणवीर सिंह अभिनीत उक्त फिल्म यसअघि यशको फिल्मसँग प्रत्यक्ष प्रतिस्पर्धामा उत्रने सम्भावना थियो।

अब 'टक्सिक' पछि सरेपछि निर्देशक आदित्य धरको जासुसी थ्रिलर 'धुरन्धर २' सोही मितिमा एकल प्रदर्शन हुने सम्भावना बढेको छ।

भारतीय फिल्म उद्योगमा पछिल्लो समय अन्तर्राष्ट्रिय बजारलाई ध्यानमा राखेर रिलिज रणनीति बनाउने क्रम बढ्दो छ। विशेषगरी मध्यपूर्व, उत्तर अमेरिका र युरोपेली बजारमा भारतीय फिल्मको माग उच्च छ। यस्तो अवस्थामा अस्थिर भूराजनीतिक परिस्थितिले बक्स अफिसमा प्रभाव पार्न सक्ने भएकाले निर्माण पक्षले सुरक्षित

समय रोजेको देखिन्छ।

यशको करिअरका लागि समेत 'टक्सिक' महत्वपूर्ण परियोजना मानिएको छ। त्यसैले निर्माण टिमले हतारमा भन्दा उपयुक्त वातावरणको प्रतीक्षा गर्दै फिल्मलाई अधिकतम दर्शकमाफि पुऱ्याउने रणनीति अपनाएको बुझिन्छ।

अब सबैभन्दा नजर ४ जुन २०२६ मा केन्द्रित भएको छ, जब 'टक्सिक' अ फेयरिटेल् फर गोन-अप्स' विश्वभर एकसाथ प्रदर्शनमा आउने तयारीमा छ।

मध्यपूर्व तनावले लिग-२ को सिरिज स्थगित

काठमाडौं/सस- आगामी सातादेखि काठमाडौंमा सुरु हुने तय भएको आईसीसी विश्वकप लिग-२ अन्तर्गत नेपाल, ओमान र युएईबीचको त्रिकोणात्मक एकदिवसीय सिरिज स्थगित भएको छ। मध्यपूर्व क्षेत्रमा विकसित पछिल्लो परिस्थितिका कारण प्रतियोगिता तत्कालका लागि रोकिएको नेपाल क्रिकेट संघ (क्यान)ले आधिकारिक रूपमा जनाएको छ।

क्यानले बुधवार विज्ञापित जारी गर्दै मार्च १० देखि कीर्तिपुरस्थित त्रिवेणी अन्तर्राष्ट्रिय क्रिकेट मैदानमा सुरु हुने भनिएको सिरिज अर्को सूचना नआएसम्मका लागि स्थगित गरिएको जानकारी दिएको हो। सिरिजमा आयोजक नेपालसँगै ओमान र युएईले प्रतिस्पर्धा गर्ने तालिका थियो।

मध्यपूर्व क्षेत्रमा देखिएको असहज परिस्थितिका कारण त्यहाँका विभिन्न हवाई मार्गहरू प्रभावित बनेका छन्। अन्तर्राष्ट्रिय उडानहरू नियमित रूपमा सञ्चालन हुन नसक्दा ओमान र युएईका टोली निर्धारित समयमै नेपाल आइपुग्ने विषय अन्योलमा परेको थियो।

सिरिजका लागि दुवै टोली शुरुकारसम्म काठमाडौं आइपुग्ने तालिका भए पनि हवाई सेवा प्रभावित भएपछि यात्रा व्यवस्थापनमा कठिनाई उत्पन्न भएको क्यान स्रोतले जनाएको छ। यही परिस्थितिलाई ध्यानमा राख्दै प्रतियोगिता स्थगित गर्ने निर्णय गरिएको हो।

क्यानका प्रवक्ता छुम्बी लामाले जारी गरेको सूचनामा भनिएको छ, 'मध्यपूर्वको वर्तमान अवस्थालाई मध्यजर गर्दै काठमाडौंमा मार्च १० देखि सुरु हुने भनिएका सिडब्ल्यूसी लिग-२ का खेलहरू थप सूचना नआएसम्मका लागि स्थगित गरिएका छन्। ओमान, युएई र नेपालसँग

सम्बन्धित खेलहरू प्रभावित भएका छन्।

सिरिजका लागि दुवै टोली शुरुकारसम्म काठमाडौं आइपुग्ने तालिका भए पनि हवाई सेवा प्रभावित भएपछि यात्रा व्यवस्थापनमा कठिनाई उत्पन्न भएको क्यान स्रोतले जनाएको छ। यही परिस्थितिलाई ध्यानमा राख्दै प्रतियोगिता स्थगित गर्ने निर्णय गरिएको हो।

क्यानका प्रवक्ता छुम्बी लामाले जारी गरेको सूचनामा भनिएको छ, 'मध्यपूर्वको वर्तमान अवस्थालाई मध्यजर गर्दै काठमाडौंमा मार्च १० देखि सुरु हुने भनिएका सिडब्ल्यूसी लिग-२ का खेलहरू थप सूचना नआएसम्मका लागि स्थगित गरिएका छन्। ओमान, युएई र नेपालसँग

सम्बन्धित निकायहरूसँग परामर्शपछि नयाँ मिति सार्वजनिक गरिनेछ।'

स्थगित भएका खेलहरूको नयाँ मिति तत्काल तय गरिएको छैन। क्यानले आईसीसी र सम्बन्धित देशका क्रिकेट बोर्डहरूसँग छलफल गरी उपयुक्त समयमा संशोधित तालिका सार्वजनिक गर्ने जनाएको छ।

सिरिज स्थगनसँगै तीनवटै टोलीको तयारी तालिका प्रभावित भएको छ। विशेषगरी घरेलु मैदानमा महत्वपूर्ण अंक बटुल्ने लक्ष्य राखेको नेपालका लागि यो स्थगन रणनीतिक रूपमा संवेदनशील मानिएको छ।

सिरिजलाई लक्षित गर्दै नेपालले

२० सदस्यीय प्रारम्भिक टोली घोषणा गरिसकेको थियो। टोली हाल बन्द प्रशिक्षणमा व्यस्त रहेको थियो। घरेलु समर्थकको साथमा लिग-२ मा सुधारिएको प्रदर्शन गर्ने अपेक्षा गरिएको थियो।

आईसीसी विश्वकप लिग-२ अन्तर्गतको अंक तालिकामा नेपाल हाल २० खेलबाट १२ अंक जोडेर सातौँ स्थानमा छ। पुछारमा रहेको युएईको १० अंक छ भने ओमान २४ अंकसहित चौथो स्थानमा छ। घरेलु सिरिज नेपालका लागि अंक तालिकामा उक्लने महत्वपूर्ण अवसरका रूपमा हेरिएको थियो। तर

अन्तर्राष्ट्रिय परिस्थिति प्रत्यक्ष रूपमा खेल

तालिकामा असर पुऱ्याएपछि प्रतियोगिता अनिश्चितकालका लागि स्थगित भएको हो। त्रिवेणी क्रिकेट मैदानमा हुने अन्तर्राष्ट्रिय खेलप्रति नेपाली समर्थक सदैव उत्साहित रहँदै आएका छन्। टिकट बिक्री, प्रायोजन र प्रसारण तयारीसमेत अगाडि बढिरहेको अवस्थामा सिरिज स्थगित हुँदा क्रिकेट समर्थकमाथि निराशा छाएको छ।

यद्यपि, क्यानले खेलाडीको सुरक्षा र अन्तर्राष्ट्रिय समन्वयलाई प्राथमिकता दिँदै निर्णय लिइएको स्पष्ट पारेको छ। अब सम्बन्धित पक्षबीचको परामर्शपछि मात्र सिरिजको नयाँ मिति र तालिका सार्वजनिक हुनेछ।

सन्ध्यास लिने योजनामा छैनन् म्याक्सवेल

काठमाडौं/एजेन्सी-

अष्ट्रेलियाका अनुभवी अलराउन्डर ग्लेन म्याक्सवेलले आफू अझै केही वर्ष टोली-२० अन्तर्राष्ट्रिय क्रिकेट खेल इच्छुक रहेको बताएका छन्। ३७ वर्षीय म्याक्सवेलले निकट भविष्यमा करिअर अन्त्यबारे कुनै औपचारिक निर्णय नगर्ने स्पष्ट पार्दै सन् २०२६ मा आयोजना हुने टोली-२० विश्वकप र लस एन्जलस ओलम्पिकसम्म पनि खेल्ने सम्भावना रहेको उल्लेख गरेका हुन्।

सन् २०२६ मा अष्ट्रेलियाले घरेलु मैदानमा टोली-२० विश्वकप आयोजना गर्नेछ भने त्यसको केही महिनाअघि समर ओलम्पिक्स २०२६ अमेरिकाको लस एन्जलसमा हुनेछ। उक्त समयसम्म म्याक्सवेल ४० वर्षका हुनेछन्। तर उनले शारीरिक अवस्था सुदृढ रहेसम्म राष्ट्रिय टोलीमा योगदान दिन आफू तयार रहेको बताएका छन्।

म्याक्सवेलले अष्ट्रेलियाको घरेलु टोली-२० प्रतियोगिता बिग ब्यास लिग (बिबिएल) मा मेलबर्न स्टाडिअममा दुई वर्षको सम्झौता गरेका छन्। यसका साथै उनी यस वर्ष पाकिस्तान सुपर लिग (पिएएसएल) र मेजर लिग क्रिकेट (एमएलसी) मा पनि सहभागी हुनेछन्। वर्षको उत्तरार्धमा सुरु हुने युरोप-आधारित नयाँ टोली-२० लिगमा उनी एक फ्रेन्चाइजका सह-मालिकसमेत रहेका छन्।

तर हालै सम्पन्न टोली-२० विश्वकपमा अष्ट्रेलिया समूह चरणमै सीमित भएपछि र म्याक्सवेलको व्यक्तिगत प्रदर्शन अपेक्षाकृत कमजोर देखिएपछि उनको भविष्यबारे प्रश्न उठ्न थालेका छन्। अष्ट्रेलियाका पूर्वकप्तान रिकी पोन्टिङले समेत सन् २०२६ सम्म म्याक्सवेल टोलीमा नहुन सक्ने धारणा व्यक्त गरेका छन्।

मेलबर्नमा सञ्चारकर्मीसँग कुरा गर्दै म्याक्सवेलले भने, 'अहिलेको अवस्थामा भविष्यबारे कुनै औपचारिक घोषणा गर्नुपर्ने आवश्यकता देखिँदैन। आगामी १२ महिनामा घेरे टोली-२० अन्तर्राष्ट्रिय खेलहरू तय भएका पनि छैनन्। त्यसैले शारीरिक अवस्था कस्तो रहन्छ, अवसर कस्ता आउँछन्- त्यसैअनुसार अगाडि बढ्नेछु।'

उनले आफ्नो मूल्यांकन केवल रन र विकेटका तथ्यांकबाट नभई मैदानमा कति चुस्त महसूस गरिरहेको छु भन्ने आधारमा गर्ने बताए। 'विश्वकपको दौरान म क्रमशः राम्रो हुँदै गएको अनुभूति भयो। म आफ्नो भूमिकामा प्रभावकारी

थिएँ जस्तो लाग्यो। अझै

टोलीलाई दिन सक्ने धेरै कुरा बाँकी छन्,' उनले भने।

हालैको विश्वकपमा म्याक्सवेलले ९, ३१ र २२ रनको पारी खेलेका थिए। उनको स्ट्राइक रेट ११०.७१ मात्र रह्यो, जुन उनको करिअरकै न्यूनमध्ये पछ्यो। अक्टोबरमा टोली-२० अन्तर्राष्ट्रिय र विबिएलमा १२ इनिङ्स खेल्दा उनको औसत १५.५५ र स्ट्राइक रेट ११३.८२ रहेको छ। उच्चतम स्कोर ३९ नटआउट रहेको छ।

बलिङतर्फ उनले चार विकेट लिएका छन्, औसत ४५.५ भए पनि इकोनोमी ७.५२ जस्तो सन्तुलित देखिन्छ। उनले विश्वकपमा ओमानविरुद्ध २ विकेट लिँदै १३ रन मात्र दिएका थिए।

अष्ट्रेलियाको आगामी टोली-२० अन्तर्राष्ट्रिय श्रृंखला जुनमा बंगलादेशविरुद्ध हुनेछ, जसमा तीन टोली-२० र

तीन एकदिवसीय खेल समावेश छन्। त्यसपछि पाकिस्तान भ्रमण पनि तालिकामा

छ। सन्

२०२७ को एकदिवसीय विश्वकपलाई ध्यानमा राख्दै चयनकर्ताहरूले ओडिआई टोली सुदृढ बनाउने र टोली-२० मा युवा खेलाडी विकासतर्फ ध्यान केन्द्रित गर्ने संकेत देखिएको छ।

म्याक्सवेलले चयनकर्तासँग नियमित संवाद भइरहेको बताए। 'हामीबीच खुला र लचिलो छलफल भइरहेको छ। यदि म फिट र तयार रहँ भने, अवसर पाए तुरुन्तै उपलब्ध हुनेछु,' उनले स्पष्ट पारे।

म्याक्सवेल अब पहिलोपटक पिएएसएल खेल्दै नयाँ टोली हैदराबाद क्रिस्मेनमा आवद्ध हुनेछन्। विश्वकप अपेक्षाभन्दा छिटो समाप्त भएपछि प्रतियोगिताबीचको खाली समय उपयोग गर्न उनले पिएएसएल रोजेको बताए। 'नयाँ टोलीसँग सुरुवात गर्नु, ब्रान्ड निर्माणको प्रक्रियामा सुरुदेखि नै सहभागी हुनु- मलाई यस्ता अवसर मन पर्छ,' उनले भने।

बार्सिलोनाको जित व्यर्थ

एट्लेटिको १३ वर्षपछि कोपा डेल रेको फाइनलमा

काठमाडौं/एजेन्सी-

ऐतिहासिक पुनरागमनको प्रयास अन्तिम क्षणसम्म जीवित राखे पनि बार्सिलोना अन्ततः कोपा डेल रे फुटबलको सेमिफाइनलबाटै बाहिरिएको छ। दोस्रो लेगमा एट्लेटिको माड्रिडमाथि ३-० को सानदार जित निकाले पनि समग्र (एगिग्रेट) नतिजामा ४-३ ले पछि पर्दै साविक विजेता टोलीको उपाधि रक्षा यात्रा टुंगिएको हो।

पहिलो लेगमा ४-० को फराकिलो हार व्यहोरेको बार्सिलोनालाई फाइनल पुग्न कम्तीमा पाँच गोलको आवश्यकता थियो। घरेलु मैदानमा प्रशिक्षक हान्सी फ्लिकको टोली सुरुदेखि नै आक्रामक देखियो र एट्लेटिकोको रक्षापंक्तिलाई निरन्तर दबावमा राख्यो। खेलको २९औँ मिनेटमा युवा स्टार मार्क बार्नाले टोलीलाई अग्रता दिलाए। लामिन यामालको उत्कृष्ट पासमा १६ वर्षीय बार्नाले गोल गर्दै पुनरागमनको संकेत दिएका थिए।

पहिलो हाफको इन्जुरी

समयमा पेड्रीलाई पेनाल्टी क्षेत्रभित्र लडाइएपछि बार्सिलोनाले पेनाल्टीको अवसर पायो। ब्राजिलियन फरवार्ड राफिन्हाले उक्त पेनाल्टीलाई सहजै गोलमा परिणत गर्दै अन्तर २-० बनाए। दोस्रो हाफमा पनि बार्सिलोनाको आक्रमण रोकिने संकेत देखिएन। ७२औँ मिनेटमा

जोआओ कान्सेलोको क्रसमा बार्नाले व्यक्तिगत दोस्रो गोल गर्दै खेल ३-० मा पुऱ्याए। उक्त गोलसँगै बार्सिलोनालाई सत्र नतिजा बराबरी गर्न अब मात्र एक गोलको खाँचो थियो। खेलको अन्तिम १६ मिनेट बार्सिलोनाले पूर्ण रूपमा एट्लेटिकोमाथि दबाव

बनायो। जेराड माटिनको एक प्रहार गोलपोस्टमाथिबाट बाहिरियो भने अन्य केही अवसरमा एट्लेटिकोका गोलकिपर जुआन म्सुलोले उत्कृष्ट बचाउ गरे।

एट्लेटिकोले भने रक्षात्मक रणनीति अपनाउँदै समग्र अग्रता जोगायो। डिएगो सिमेओनेको टोलीले पहिलो लेगको ४-० को नतिजालाई निर्णायक बनाउँदै १८० मिनेटको खेलमा समग्र सफलता हात पायो।

सन् २०१२-१३ सिजनपछि पहिलो पटक एट्लेटिको माड्रिड कोपा डेल रे फाइनलमा पुगेको हो। अब उसले अर्को सेमिफाइनलबाट विजेता बन्ने च्वाबो क्याम्पमवम वा व्तजभित्तअ ऋगिद मध्ये एकसँग उपाधिका लागि प्रतिस्पर्धा गर्नेछ।

खेलपछि राफिन्हाले टोलीको प्रदर्शनप्रति गर्व व्यक्त गरे। उनले ४-० को हार उल्ट्याउनु कठिन रहेको स्वीकार गर्दै पनि टोलीले अन्तिम क्षणसम्म संघर्ष गरेको बताए। बार्सिलोनाले खेलमा आक्रामकता देखाए पनि पहिलो

लेगको ठुलो अन्तर पूर्ति गर्न नसक्दा प्रतियोगिताबाट बाहिरिन बाध्य भयो। चोटका कारण जुल्स कुन्डे सुरुमै मैदान छाड्नुपप्यो भने रोबर्ट लेवान्डोव्स्की यो खेलमा उपलब्ध थिएनन्।

कोपा डेल रेबाट बाहिरिए पनि बार्सिलोना स्पेनिस लिग तालिकाको शीर्ष स्थानमा छ र रियल माड्रिडभन्दा चार अंकले अगाडि छ। एट्लेटिकोको तेस्रो स्थानमा रहे पनि कप प्रतियोगितामा भने प्रभावशाली प्रदर्शन गर्दै फाइनलसम्म पुगेको छ। दुवै टोली युरोपेली प्रतियोगितामा पनि स्थान बनाउन सफल भइसकेका छन्, जसले सिजन अफ रोमाञ्चक बन्ने संकेत गरेको छ।

बार्सिलोनाका लागि यो जित गौरवको क्षण भए पनि फाइनल पुग्न असफलता ठुलो धक्का सावित भयो। अर्कोतर्फ, एट्लेटिको माड्रिडले धैर्य, अनुशासन र पहिलो लेगको प्रभावकारी प्रदर्शनका आधारमा १३ वर्षपछि पुनः कोपा डेल रे फाइनलको यात्रा तय गर्‍यो।

प्रिमियर लिग

पुछारको बुल्ससँग लिभरपुलको हार

काठमाडौं/सस-

प्रिमियर लिगको अंतालिकामा पुछारमा रहेको बुल्ससँग लिभरपुलको हार

पुछारको हार बुल्ससँग लिभरपुलको हार

पुछारको हार बुल्ससँग लिभरपुलको हार

पुछारको हार बुल्ससँग लिभरपुलको हार

पुछारको हार बुल्ससँग लिभरपुलको हार

पुछारको हार बुल्ससँग लिभरपुलको हार

पुछारको हार बुल्ससँग लिभरपुलको हार

पुछारको हार बुल्ससँग लिभरपुलको हार

पुछारको हार बुल्ससँग लिभरपुलको हार

पुछारको हार बुल्ससँग लिभरपुलको हार

गोमेसले भने, 'यो अद्भूत अनुभव र अद्भूत रात थियो।

हाम्रो टिमले सिजनको अन्त्यतिर राम्रो लय समात्दै छ। बुल्सका लागि यो सिजनको अर्को महत्वपूर्ण तथ्य यो हो कि यो पहिलो पटक हो जब उनीहरूले लगातार दुई खेलमा जित दर्ता गरेका छन्। लिगको सुरुवाती कमजोरीका बावजूद, उनीहरूले हालैका खेलहरूमा संघर्ष, जुभाकरण र गुणस्तर प्रदर्शन गर्दै अंतालिकामा माथि चढ्ने प्रयास गरिरहेका छन्। एडवर्ड्सले भने, 'हामी अहिले संघर्ष, जुभाकरण र गुणस्तर देखाइरहेका छौं। हामी सबैसँग प्रतिस्पर्धा गरिरहेका छौं।'

प्रिमियर लिगको अन्य खेलमा एभरटनले वर्नलीलाई २-०, सन्डरल्यान्डले लिड्स युनाइटेडलाई १-० ले पराजित गरेको थियो भने वर्नमाउथ र ब्रेन्टफोर्डबीच गोलरहित बराबरी भएको थियो।

शीर्ष चार टोलीले च्याम्पियन्स लिगको प्रत्यक्ष स्थान पाउँछन्। यद्यपि यस सिजन युरोपेली प्रतियोगितामा अंग्रेजी क्लबहरूको प्रदर्शनका कारण प्रिमियर लिगले पाँचौँ टोलीलाई पनि युरोपेली प्रतियोगितामा स्थान दिने सम्भावना बलियो बनेको छ। गत सिजन उपाधि जितेको लिभरपुल अहिले शीर्षस्थानको आसन्नबन्दा १६ अंकले पछाडि छ। बुल्सले यस जितसँगै प्रिमियर लिगमा आफ्नो संघर्षलाई जीवित राख्दै रेलिगेसनको डरबाट केही आशा जगाएको छ। घरेलु मैदानमा शानदार जितले टिम र समर्थक दुवैको मनोबल उच्च बनाएको छ।

तर्हु/रासस-

तर्हुका युवामा ब्याडमिन्टन खेलप्रति आकर्षण बढेको छ। तर्हुको सदरमुकाम दमौली, शुक्लागण्डकी नगरपालिकाको दुलेगौडा, खेरीनीटार, गाउँपानी, भिमाद नगरपालिकाको भिमाद बजार, म्याग्दे गाउँपालिकाको थपु, धरपेरा ब्याडमिन्टन खेलका लागि कभर्डहल बनेपछि युवाहरू यसतर्फ आकर्षित भएका हुन्।

नियमित रूपमा विहानदेखि रातिसम्म फुसुदको समयमा आफूलाई स्वस्थ र तन्दुरुस्त राख्नका लागि युवाहरू समूह मिलाएर ब्याडमिन्टन खेल्ने गर्दछन्। यस खेल युवाहरूको

सँचको पहिलो रोजाई बनेको

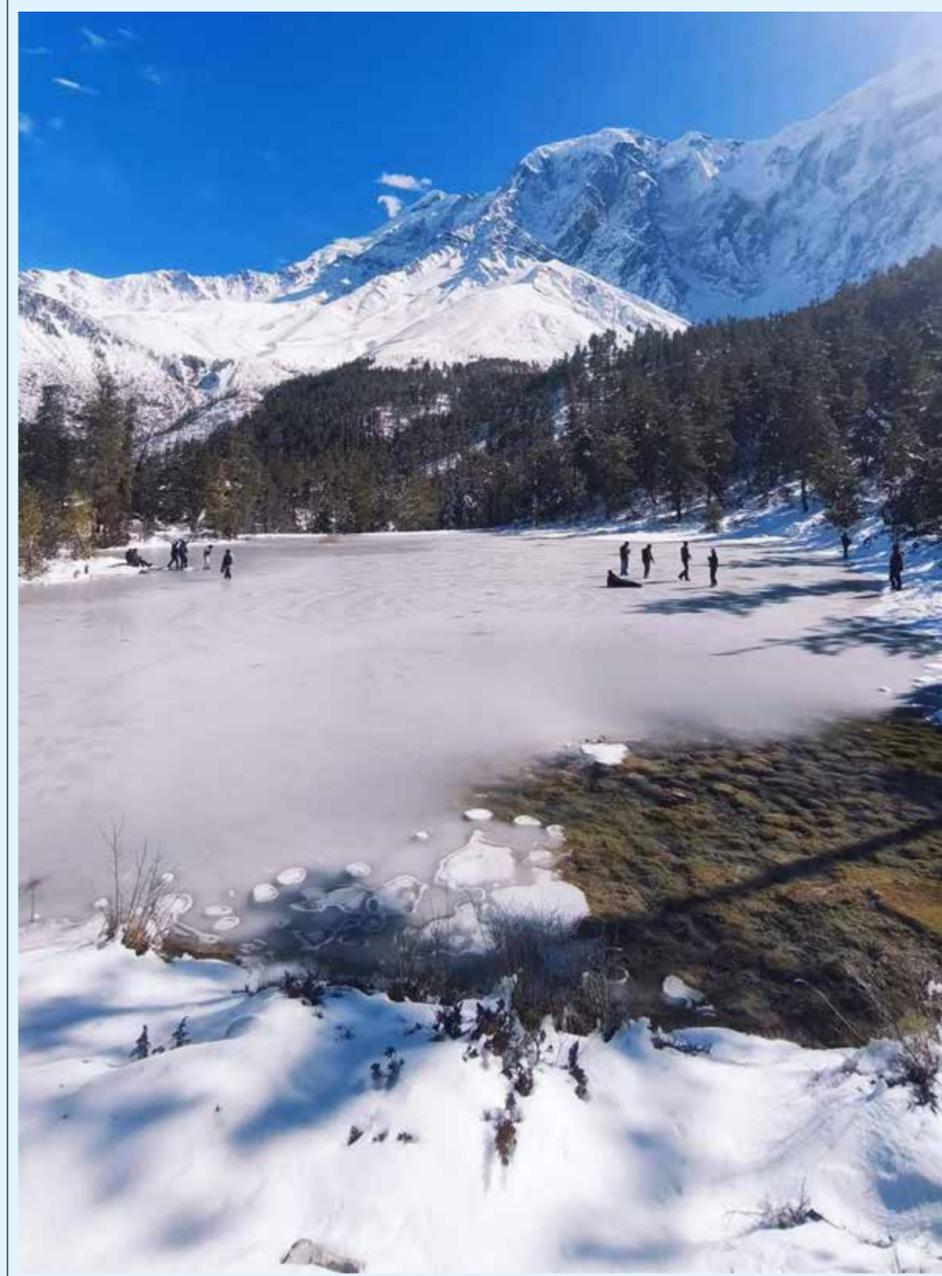
खेलाडीहरू बताउँछन्। युवाहरू चार जनाको जोडी मिलाएर खेल्न सकिने र छोटो समयमा धेरै पसिना आउने भएकाले यस खेलमा युवाहरूको आकर्षण बढेको प्रशिक्षक तथा खेलाडी विपिनी घलेले बताए।

जिल्लाका स्थानीय तहहरूले लगानी गरेर कभर्डहल निर्माण गरेपछि भित्र खेल्न खेल भएकाले हावापानी, घाम तथा अन्य समयमा पनि खेल्न सहज भएको खेलाडी एवं ब्यास नगरपालिकाका योजना शाखा प्रमुख भेषराज तिवारीले बताए। ब्यास नगरपालिका-१ निवासी

प्रदीप न्यौपानेले कार्यालय

समयवाहेकको समयमा फुसुद मिलाएर नियमित रूपमा ब्याडमिन्टन खेल्ने गरेको बताए। ब्याडमिन्टन प्रतियोगितामा युवाको आकर्षण बढेको पुष्टि हुने प्रतियोगितासमेत हुने गरेका छन्। ब्याडमिन्टन प्रतियोगितामा धेरै टिमको सहभागिताले यस खेलमा आकर्षण बढेको पुष्टि हुने खेलाडी रामकृष्ण क्षेत्रीले बताए।

म्याग्दे गाउँपालिकाले थपुमा म्याटसहितको र धरपेरा कभर्डहल निर्माण गरी खेललाई निरन्तरता दिएको म्याग्दे गाउँपालिका-४ का वडाध्यक्ष दीपककुमार श्रेष्ठले बताए।

छोमा तालमा रमाउँदै पर्यटक

मुस्ताङको घरफभोङ गाउँपालिका-५ स्थित टिनी गाउँको सिरान र निलगिरि हिमालको काखमा अवस्थित छोमाछो 'आमा' तालमा रमाउँदै आन्तरिक पर्यटक । जोमसोम सदरमुकामदेखि करिब २ घण्टामा पुग्न सकिने उक्त तालमा अत्यधिक चिसोका कारण सेतामो बरफ जमेको छ ।

तस्विर: सुशीलबाबु थकाली/रासस

सार्वजनिक बिदा धेरै हुँदा निजी क्षेत्र आजित

काठमाडौं/मस- आम निर्वाचनको आसपासमा करिब एक साता बिदा पत्थो । सरकारले फागुन २० देखि २२ गतेसम्म तीन दिन सार्वजनिक बिदा निर्वाचनका लागि दियो । त्यसअघि फागुन १८ गते सोमवार २६ वटा जिल्लामा र १९ गते तराईका २१ जिल्लामा फागु पूर्णमाको बिदा भयो । यस्तै २३ गते शनिवार पत्थो । यस आधारमा एक साता सार्वजनिक बिदा भयो । अर्क महिलाहरूका लागि फागुन २४ गते नारी दिवसको बिदा छ ।

करिब ८० दिन भन्दा बढी २०८२ मा दिने निर्णय गरेको सरकारले आगामी २०८३ सालमा शनिवार र विभिन्न चाडपर्व, जयन्तीलगायत गरी १०९ दिन सार्वजनिक बिदा दिँदैछ । कतिपय दिन देशभर र कतिपय दिन सम्बन्धित क्षेत्र र समुदायका लागि बिदा तोकिएको छ । सरकारले आठ प्रकारका बिदा निर्धारण गरेको छ । जसअन्तर्गत २०८२ मा शनिवार ५२ दिन सार्वजनिक बिदा तय गरिएको छ । त्यस्तै, पर्व बिदा सबैले पाउँछन् ।

महिला कर्मचारी, शिक्षण संस्था, जात्रा, दिवस, अपांगता भएका कर्मचारी, जयन्ती र दिवसमा कतिपय देशभर र कतिपय सम्बन्धित क्षेत्र तथा समुदायका व्यक्तिका लागि बिदा निर्धारण गरिएको छ । यससँगै विदेशस्थित नेपाली नियोगले सम्बन्धित मुलुकको बिदालाई समेत ध्यानमा राखेर १८ दिनसम्म सार्वजनिक बिदा आफैले व्यवस्थापन र समायोजन गर्न पाउँछन् । प्रदेश र स्थानीय सरकारले पनि आफ्नो क्षेत्रको धर्म, संस्कृतिका आधारमा थप ६ दिन सार्वजनिक बिदा दिन पाउँछन् ।

यसरी अत्याधिक सार्वजनिक बिदाले निजी क्षेत्र आजित बन्न थालेको छ । सार्वजनिक बिदाका कारण मजदुरहरू काममा नआउने, सरकारी कामहरू समेत नहुँदा समस्या पर्न थालेको निजी क्षेत्रका अगुवाहरूले बताउन थालेका छन् । नेपाल निर्माण व्यवसायी महासंघका अध्यक्ष रवि सिंहले

सार्वजनिक बिदाहरू अत्याधिक हुँदा काममा असर पर्न थालेको बताए ।

उनका अनुसार भुगोल र जनसंख्याको हिसाबले नेपाल सानो भएपनि सार्वजनिक बिदा दिन प्रचलन बढी हुँदा यसको असर काममा पर्न थालेको छ । हरेक समुदायका सबैले बिदा प्राप्त गर्दा नेपालमा काम गर्ने दिन भन्दा सार्वजनिक बिदा धेरै हुन थालेको उनको भनाइ छ ।

अध्यक्ष सिंहले भने 'भुगोल र जनसंख्याको हिसाबले नेपाल धेरै नै सानो छ । भारत र चीनभन्दा ३०/३५ गुणा जनसंख्याको आधारमा नेपाल सानो छ । सानो देशमा धेरै नै विविधता छ । त्यो विविधताको सम्मान गर्नुपर्छ । तर, त्यो सम्मान गर्दै गर्दा मुलुकको अर्थतन्त्र संकुचनमा ल्याउने, मुलुकको जीडीपी, आर्थिक वृद्धिलाई घटाउने र हाम्रो प्रगतिलाई बाधा गर्नेगरी धेरै सार्वजनिक बिदा हुने गरेको छ । जुन समुदायलाई बिदा दिनुपर्ने हो त्यो समुदायलाई मात्रै अब बिदा दिनुपर्छ । हरेक समुदायका सबैले बिदा प्राप्त

गर्दा नेपालमा काम गर्ने दिन भन्दा सार्वजनिक बिदा धेरै भइरहेको छ । धेरै भाषाभाषी संस्कृति छौं बिदा दिएर मात्रै मनाउने भन्ने हुँदैन । शहीद दिवसका दिन पनि बिदा दिइन्छ । बिदा दिन जरुरी छैन । अब काम गरेर कार्यक्रमहरू पनि गर्दै जानुपर्छ । बिदाहरूका कारण मुलुकको विकाससँगै अर्थतन्त्रलाई पछाडि धकेलिँरहेका छौं । बिदाका कारण सरकारी कामचारी घर बसाइँदा निजी क्षेत्रले ठूलो क्षति व्यहोर्नुपरिरहेको छ । निर्माण क्षेत्रमा केही काम सार्वजनिक बिदामा भएपनि धेरै मजदुरले हामीले चाडपर्व मान्नुपरेन भनेर भन्ने गरेका छन् । त्यसले पनि समस्या पार्ने गरेको छ ।'

बिदाहरूका कारण मुलुकको विकाससँगै अर्थतन्त्रलाई पछाडि धकेलिँरहेको बताउँदै उनले बिदाका कारण सरकारी कामचारी घर बसाइँदा निजी क्षेत्रले ठूलो क्षति व्यहोर्नु परिरहेको उनले बताए । निर्माण क्षेत्रमा सार्वजनिक बिदाहरूले काम गर्न धेरै कठिन भइरहेको उनको भनाइ छ ।

देशभरका भन्सार नाका बन्द

मध्याह्न संवाददाता

काठमाडौं २० फागुन

आज हुने प्रतिनिधिसभा सदस्यको निर्वाचनलाई मध्यनजर गर्दै भारत तथा चीनमा सीमा नाका बन्द छन् । सरकारले देशभरका भन्सार नाकालाई बुधवार विहान ६ बजेदेखि बिहीबार साँझ ६ बजेसम्म ७२ घण्टाको लागि सिमा नाका बन्द गरेको हो ।

भारत चीनका नाकामा आपतकालीन सेवा बाहेकको आवत जावत नै बन्द गरिएको छ भने भारतबाट आउने सबै सवारी साधनलाई नेपाल प्रवेश रोक

गरिएको छ । साथै, नेपालबाट भारततर्फ जाने खाली मालवाहक सवारी साधनलाई भारत प्रवेशको लागि सहजीकरण गरिएको छ ।

भन्सार विभागका महानिर्देशक श्यामप्रसाद भण्डारीले निर्वाचनको सुरक्षालाई ध्यानमा राख्दै देशभरका सबै भन्सार नाका बन्द गरिएको

बताए । बिहीबार साँझ ६ बजेपछि मात्र सीमा नाका खोल्ने उनले बताए । तर, इन्धन, औषधि तथा अस्पतालजन्म सामग्री, हरियो तरकारी र फलफूल बोकेका सवारी साधनलाई भने आवतजावतमा सहजीकरण गरेर प्रवेश गराइने छ ।

निर्वाचनको बेलासा सीमा नाका खुल्ला हुँदा सुरक्षामा संबन्धितशिलताललाई आधार बनाएर नाका बन्द गर्ने गरिन्छ । निर्वाचनको अवधिभर सीमा सुरक्षा बढाइएको छ भने सुरक्षा निकायहरूले सीमा नाका सिल गरेको छ ।

आइटिबीमा पर्यटन सम्भावनालाई पुनर्स्थापना गरिने

काठमाडौं/मस- नेपालले जर्मनीमा आयोजित विश्वको अग्रणी ट्रामल ट्रेड शो आइटिबी (इन्टरनेसनल टुरिज्म एक्सचेन्ज), बर्लिनमा सहभागिता जनाएको छ । यही मार्च २ तारिखदेखि सुरु भई ५ तारिखसम्म जारी रहने आइटिबी बर्लिनमा नेपालको सहभागिता व्यापारिक उपस्थिति मात्र नभई विश्व पर्यटन बजारमा नेपालको सम्भावनालाई पुनःस्थापित गर्ने रणनीतिक प्रयास भएको पर्यटन बोर्डका वरिष्ठ अधिकृत रोविन रेग्मीले बताए ।

हिमालयका रोमाञ्चक ट्रेकिङ पदमार्गदेखि प्राचीन मन्दिरहरूको सम्पदा, शान्त परिवेश, विविध सांस्कृतिक तथा धार्मिक परम्परा, अनुपम प्राकृतिक सौन्दर्यलगायत अनुभवलाई अन्तरराष्ट्रिय बजारमा प्रभावकारी रूपमा प्रवर्धन गर्ने लक्ष्य बोर्डले अघि सारेको उनले जानकारी दिए ।

बर्लिनस्थित नेपाली दूतावासका कार्यवाहक प्रमुख सागर फ्यालले नेपाल प्याभिलियनको उद्घाटन र अवलोकन गरेको थिए । कार्यक्रममा बोर्डका वरिष्ठ अधिकृत रेग्मी,

सिर्जना नेपाली र शिवराज पाण्डे उपस्थिति थियो । बोर्डका वरिष्ठ अधिकृत रेग्मीले भने, 'आइटिबी बर्लिनमा नेपालको सहभागिता अन्तर्राष्ट्रिय साझेदारहरूसँग सम्बन्ध विस्तार गर्ने अवसर मात्र होइन, नेपालको पर्यटन सम्भावनालाई विश्वसामु पुनःप्रस्तुत गर्ने प्रतिबद्धता पनि हो । चुनौतीका बावजुत नेपाललाई 'घुम्नैपर्ने गन्तव्य'का रूपमा स्थापित गर्ने हामी लागि रहेका छौं ।'

उनका अनुसार नेपाल अब केवल हिमाल आरोहण वा ट्रेकिङमा सीमित गन्तव्य नभई बहुआयामिक अनुभव प्रदान गर्ने समग्र पर्यटन गन्तव्यका रूपमा उभिएको छ । प्यारास्काइडिङ, बन्जीजम्प, राफ्टिङ, माउन्टेन बाइकिङलगायत साहसिक खेलकुदसँगै ऐतिहासिक दरवार क्षेत्र, प्राचीन मन्दिर, बौद्ध स्तूप र जीवित सांस्कृतिक सम्पदाको अवलोकन गर्न सकिने अवसर नेपालमा उपलब्ध छन् ।

साथै योग ध्यान, आयुर्वेदिक उपचार तथा प्राकृतिक परिवेशमा सञ्चालन हुने 'वेलनेस रिट्रिट'हरूले मानसिक तथा शारीरिक सन्तुलन

खोज्ने पर्यटकलाई आकर्षित गरिरहेका रेग्मीले उल्लेख गरे । समुदायमा आधारित होमस्टे, वातावरणमैत्री रिसेर्त तथा स्थानीय उत्पादनमा आधारित सेवाले नेपालको पर्यटनलाई दिगो र समावेशी बनाउने प्रयासलाई थप सुदृढ बनाएको उनको भनाइ छ ।

विश्व बजारमा प्रतिस्पर्धा तीव्र भइरहेका बेला नेपालले आफ्नो मौलिकता, प्राकृतिक सम्पदा र आत्मीय आतिथ्यलाई बलियो ब्रान्डका रूपमा स्थापित गर्न खोजिरहेको वरिष्ठ अधिकृत रेग्मीले बताए । एकै गन्तव्य, अनेक अनुभवको अवधारणामार्फत अन्तरराष्ट्रिय यात्रुलाई साहसिकता,

आध्यात्मिक शान्ति र सांस्कृतिक गहिरोसँगै समग्र अनुभव दिने दीर्घकालीन रणनीति बोर्डले अघि बढाएको जनाएको छ ।

आइटिबी बर्लिनमा २५ वटा नेपाली कम्पनीहरूको सहभागितामार्फत अन्तर्राष्ट्रिय ट्रामल एजेन्सी, उद्योग व्यवसायी तथा सञ्चारमाध्यमसँग नयाँ साझेदारी विस्तार गर्ने र नेपालको पर्यटन क्षेत्रका लागि थप अवसर सिर्जना गर्ने बोर्डको अपेक्षा छ । नेपालले विश्वभरका यात्रुलाई आफ्नो अतुलनीय सौन्दर्य, समृद्ध संस्कृति र आत्मीय आतिथ्य अनुभवका लागि नेपाल घुम्न आउन पनि बोर्ड सबैलाई आह्वान गरेको छ ।

व्यावसायिक कफीखेतीमा भोजपुरका किसान

भोजपुर/मस- केही समयअघिसम्म सामान्य कफीका बोट हुने भोजपुरमा अहिले यसको व्यावसायिक खेती सुरु भएको छ । बजारसम्मको पहुँच स्थापित भएपछि यहाँका किसान व्यावसायिक कफी गर्न थालेका हुन् । अहिले यहाँका किसानको आयआर्जनको मुख्य माध्यम यही बनेको छ । उत्पादन भएको कफी घरघाँटे विक्री हुन थालेपछि किसानलाई बजार खोज्नुपर्ने फर्कट कम भएको छ भने आम्दानीसमेत बढेको छ ।

जिल्लाका हतुवागढी गाउँपालिकाका सिन्द्राङ, होम्ताङ, लुङ्गिन र लुङ्गुङ, रामप्रसादराई गाउँपालिकाका खोक्सि, आमचोक गाउँपालिका, पौवादुङमा गाउँपालिका तथा पडानन्द नगरपालिकालगायत क्षेत्रका किसानले कफी खेती विस्तार गर्दै आएका छन् । यी क्षेत्रको माटो, हावापानी र भौगोलिक बनावट कफी उत्पादनका लागि उपयुक्त मानिन्छ ।

कफीखेती विस्तारका लागि संघीय सरकारको विशेष अनुदान तथा किसानको लागत साझेदारीमा चालु आर्थिक वर्षमा करिब तीन करोड २० लाख बराबरको कार्यक्रम सञ्चालन भइरहेको सुरेन्द्रकुमार उदासले जानकारी दिए ।

उनका अनुसार कफीका लागि उपयुक्त क्षेत्रको पहिचान गरी योजनाबद्ध रूपमा खेती विस्तार भइरहेको छ । नगरपालिकाका सबै १४ वटै वडामा कफीखेती

प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेका छन् । रामप्रसादराई गाउँपालिका-८ खोक्सिकामा किसानले २२ रोपनी क्षेत्रफलमा सामूहिक कफीखेती सुरु गरेका छन् । मकै, आलुजस्ता परम्परागत बालीमा निर्भर किसान अहिले आयमूलक तथा निर्यातमुखी खेतीतर्फ उन्मुख भएका हुन् । खोक्सिका कफीखेतीका लागि उपयुक्त तुलनामा कफीबाट राम्रो आम्दानी लिन सकिने स्थानीय कृषक मनोज राईले बताए ।

यहाँ उत्पादन भएको कफी धरान, इटहरी, विराटनगर र काठमाडौं हुँदै विदेशसम्म निर्यात हुने गरेको स्थानीय कफी व्यवसायीको भनाइ छ । विशेषगरी अर्गानिक कफीको अन्तरराष्ट्रिय बजारमा राम्रो माग रहेको बताइएको छ ।

पछिल्लो समय किसान व्यावसायिक खेतीमा जुटेसँगै उत्पादनसमेत वृद्धि भएको कफी विक्रेता सुनील श्रेष्ठले जानकारी दिनुभयो । राम्रोसँग फलेको कफीको एक बोटबाट २५ देखि ३० केजीसम्म उत्पादन लिन सकिने किसानको अनुभव छ । खेती विस्तार बढेसँगै यहाँबाट निर्यात हुने कफीको मात्रा पनि बृद्धि हुँदै गएको उनको भनाइ छ । कफीखेतीको विस्तारले किसानको आम्दानी वृद्धि हुनुका साथै जिल्लाको कृषि अर्थतन्त्रलाई सुदृढ बनाउने स्थानीय जानकारको भनाइ छ ।

डोडफेड 'नामी' इभीका लागि एकस्टेन्डेड वारेन्टी घोषणा

काठमाडौं/मस- नेपालका लागि डोडफेड नामी इलेक्ट्रिक सवारी साधनको आधिकारिक आयातकर्ता तथा वितरक एमएडब्लु वृद्धि मोटर्स प्रा. लि. नामी बक्स र नामी भिगोका लागि 'एमएडब्लु वृद्धि एक्स्टेन्डेड वारेन्टी कार्यक्रम' सार्वजनिक गरेको छ । डोडफेडका इभी सवारी साधनहरूमा ब्याट्री र मोटरमा ८ वर्ष वा २ लाख किलोमिटर (जुन पहिले आउँछ) को स्ट्यान्डर्ड उत्पादक वारेन्टी उपलब्ध छ । अब एमएडब्लु वृद्धि एक्स्टेन्डेड वारेन्टी कार्यक्रम मार्फत ग्राहकहरूले ब्याट्री र मोटरमा कुल ११ वर्ष वा २ लाख ५० हजार किलोमिटर (जुन पहिले आउँछ) सम्मको वारेन्टी कभरेज प्राप्त गर्ने जनाइएको छ ।

यो एक्स्टेन्डेड वारेन्टीले नेपालमा भरपर्दो र ग्राहक-केन्द्रित इभी इकोसिस्टम निर्माण गर्ने एमएडब्लु वृद्धिको प्रतिबद्धतालाई थप मजबुत बनाएको छ । 'हाम्रो हरेक कार्यको केन्द्रमा ग्राहकहरू हुनुहुन्छ', एमएडब्लु वृद्धि मोटर्सका प्रबन्ध निर्देशक विवेक सिकारियाले भने, 'यो एक्स्टेन्डेड वारेन्टी नामीका ग्राहकहरूका लागि थप मानसिक शान्ति, स्वामित्वको आत्मविश्वास र सुरक्षित इभी अनुभव सुनिश्चित गर्ने दिशामा अर्को महत्वपूर्ण कदम हो ।'

के तपाईंको कम्प्युटर, प्रिन्टर, फोटोकपी आदी बिग्रीएको छ ? यदि छ भने हामीलाई सम्पर्कनुहोस्

हाम्रा सेवा तथा सुविधाहरू

- कम्प्युटर, प्रिन्टर, स्काणर, फोटोकपी आदि खरिद विक्री तथा मर्मत,
- टोनर कार्ट्रिज रिफिल,
- CCTV, EPABX विक्री तथा मर्मत
- अफिसका लागि चाहिने फर्निचरसहित सम्पूर्ण सामानहरू
- कम्प्युटर, प्रिन्टर फोटोकपी आदिको वार्षिक सर्भिस

नुम्स कम्प्युटर्स प्रा. लि.

सम्पर्क नं. ८८४९६५७८८, ८८४९३०६५३०